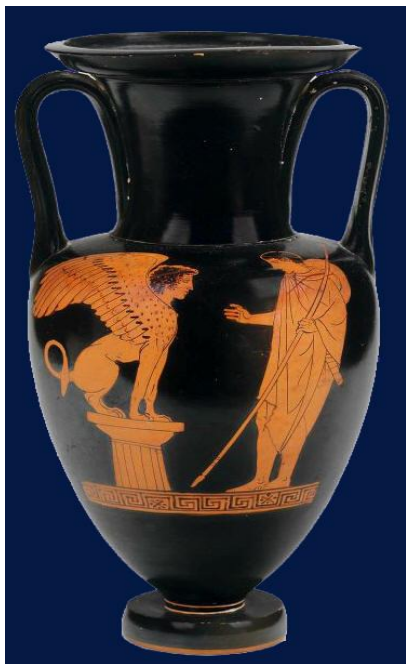

<<Αναζητώντας τα ίχνη του μύθου των
Λαβδακιδών στο χθες και στο σήμερα>>

3^ο ΓΕΛ Θήβας

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Ερευνητική Ομάδα	3
Περίληψη.....	4
Ενότητα Α΄: «Ο μύθος».....	6
Ενότητα Β΄: «Υποθέσεις Τραγωδιών»	
Σοφοκλέους, Οιδίπους Τύρρανος.....	11
Σοφοκλέους, Οιδίπους επί Κολωνώ.....	15
Σοφοκλέους, Αντιγόνη.....	18
Αισχύλου, Επτά επί Θήβας.....	20
Ευριπίδου, Φοίνισσαι.....	22
Ενότητα Γ΄: «Αρχαιολογικοί χώροι – μνημεία»	
Καδμεία: Μυκηναϊκό Ανάκτορο.....	28
Νέο Καδμείο: «Θησαυροφυλάκιο» «Δωμάτιο των Πίθων».....	29
Παλιό Καδμείο.....	30
Παράρτημα του Ανακτόρου: «Οπλοθήκη».....	32
Θολωτοί Μυκηναϊκοί τάφοι Καστελλίων («Τάφοι παιδων Οιδίποδα»).....	34
Μυκηναϊκό τείχος – Πύλες.....	35
Οιδιπόδεια Κρήνη.....	39
Κρήνη Δίρκης.....	40
Βιβλιογραφία.....	41

ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΗ ΟΜΑΔΑ

ΣΥΜΜΕΤΕΧΟΝΤΕΣ ΜΑΘΗΤΕΣ

Θεμελή Μαριάννα
Παπαδόπουλος Παναγιώτης
Πλιακοστάμου Ελένη
Παύλου Αλέξανδρος
Σάλτας Ευάγγελος
Σελέκος Νικόλαος
Σκούμα Αλεξάνδρα
Σχίζα Αικατερίνη
Σωτηρίου Σοφία
Τζαβίδας Ζήσης
Τζουμανέκα Μαριάννα
Τόμπρου Ευδοκία
Τούτουζα Κατερίνα
Τσαρουχά Αφροδίτη
Φωτιάδη Αιμιλία
Χατζηδούρου Μαρία
Χότζα Μαριόλα

ΕΠΙΒΛΕΠΟΥΣΑ ΚΑΘΗΓΗΤΡΙΑ

Δεληδημητρίου Νατάσσα
(ΠΕ02 Φιλολόγος)

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Η εργασία μας πραγματεύεται τον <<μύθο των Λαβδακιδών>> που αποτέλεσε πηγή έμπνευσης των μεγάλων τραγικών ποιητών (Σοφοκλή, Αισχύλου, Ευριπίδη) και άντλησαν υλικό για πολλά έργα τους. Συγκεκριμένα μελετήσαμε τις τραγωδίες:

α. Αντιγόνη, Σοφοκλέους , β. Φοίνισσες, Ευριπίδη, γ. Επτά επί Θήβας, Αισχύλου, δ. Οιδίπους Τύραννος, Σοφοκλέους, ε. Οιδίπους επί Κολωνώ, Σοφοκλέους και παρουσιάσαμε την υπόθεση καθεμιάς.

Επίσης αναζητήσαμε από αρχαίες πηγές αναφορές σε σημεία και μνημεία της πόλης που σχετίζονται με πρόσωπα και καταστάσεις του μύθου.

Τέλος επισκεφθήκαμε και φωτογράφησαμε τους αρχαιολογικούς αυτούς χώρους της πόλης μας και δημιουργήσαμε έναν σύντομο αρχαιολογικό οδηγό.

Our project is about the <<myth of lavdakidon>> which constituted the source of inspiration of our tragic poets (Sofoclis, Esxilos, Euripidis) and they took material for many of their works.

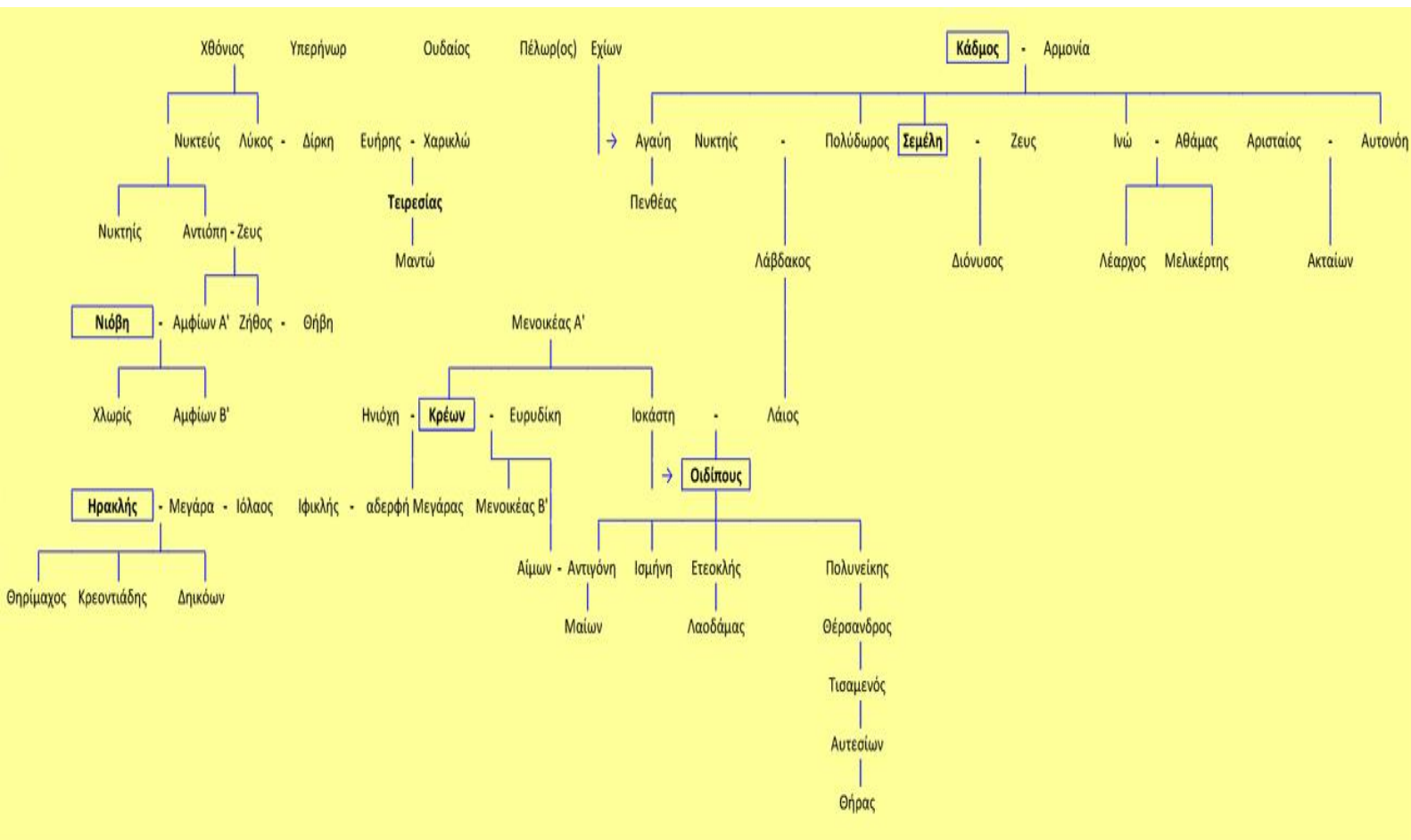
Specifically we studied the tragedies:

a)Oedipus tyran ,b)Oedipus at Colonus, c)Seven of Thiva, d) Phoenician ,e)Adigone and we presented each one's plot.

We also searched information from many archeological sources about both places and monuments of our town which are connected with the characters and situations of the myth. Finally we visited and took photographs of archeological sites of our town and we created a short archeological guide.

Ενότητα Α': Ο μύθος

Γενεαλογικό δέντρο Λαβδακιδών

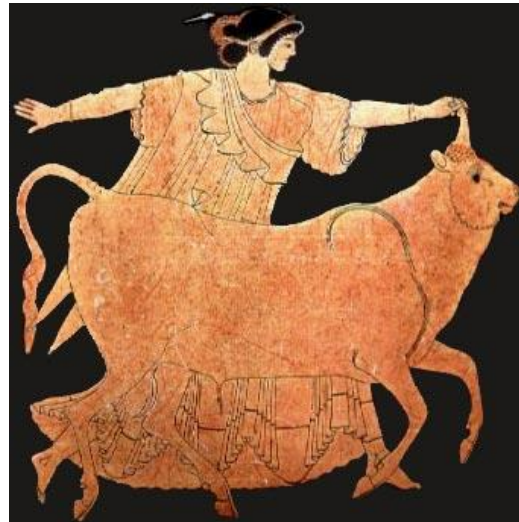
Με το γενεαλογικό δέντρο των Λαβδακιδών παρακολουθούμε την ιστορία της Θήβας, από την ίδρυσή της από τον Κάδμο μέχρι την πολιορκία της από τους Επτά από το Άργος και την άλωσή της από τους Επιγόνους.

Από την Οδύσσεια του Ομήρου μαθαίνουμε ότι τα δύο αδέλφια **Αμφίων** και **Ζήθος**, ήταν οι ιδρυτές της Θήβας και αυτοί έκτισαν τα μεγάλα τείχη στην πόλη, αλλά σύμφωνα με τον Απολλόδωρο και άλλους, ήταν **ο Κάδμος**, του οποίου την αδελφή Ευρώπη απήγαγε ο Δίας, μεταμφιεσμένος ως ταύρος. Όπως ο μύθος λέει ο Κάδμος, εγγονός του Ποσειδώνα, ξεκινώντας από

την πατρίδα του Φοινίκη αναζητώντας την αδελφή του έφθασε στους Δελφούς, και εκεί το μαντείο του είπε να ακολουθήσει μία αγελάδα και να χτίσει μία πόλη, όταν το ζώο θα σταματήσει να ξεκουραστεί. Σύμφωνα με την παράδοση, η αγελάδα σταμάτησε στο σημείο όπου κτίστηκε αργότερα η Ακρόπολη, η Καδμεία. Εγκαθίσταται στη Βοιωτία και την ονομάζει από την αγελάδα (βοῦς).

Υπάρχουν αρκετοί μύθοι γύρω από τα κατορθώματα του Κάδμου. Σκότωσε τον Δράκο(απόγονο του Άρη), ο οποίος φύλαγε την πηγή Αρεία. Η θεά Αθηνά του είπε να σπείρει τα δόντια του δράκου στην γη και από εκεί ξεφύτρωσαν αρματωμένοι άνδρες, οι Σπαρτοί, οι οποίοι σκότωσαν ο ένας τον άλλο και επέζησαν μόνο πέντε (Χθόνιος, Εχίων, Υπερήνωρ, Πηλωρός, Ουδαίος). Από αυτούς τους πέντε προήλθαν οι αριστοκρατικές οικογένειες των Θηβών, οι οποίες ονομάζονταν Σπαρτοί. Από τότε οι θεοί Γη και Άρης καταδίωκαν οργισμένοι τη γενιά του Κάδμου.

Το αμάρτημά του όμως ήταν συγχρόνως και κατόρθωμα που χάρη στη θεά Αθηνά είχε μια ευεργετική συνέπεια: την ίδρυση της Θήβας.

Εύβοια, 550-560 ΠΚΕ, Λούβρο

Ο Λάβδακος ήταν εγγονός του Κάδμου

γιό τους Πολύδωρο και την Νυκτιίδα, που ήταν κόρη του Νυκτέα και εγγονή του Σπαρτού Χθονίου. Όταν πέθανε ο Πολύδωρος ο Λάβδακος ήταν ακόμη παιδί και ο παππούς του Νυκτέα ορίστηκε επίτροπός του στον θρόνο. Όταν πέθανε κι αυτός, επίτροπος του έγινε ο Λύκος, ο αδελφός του παππού του, του Νυκτέα. Ο Λύκος παρέδωσε στον Λάβδακο την εξουσία, όταν αυτός ενηλικιώθηκε. Διάδοχος στον θρόνο έγινε ο γιός του Λάιος από την εποχή του οποίου μεγάλες συμφορές άρχισαν να πλήττουν το γένος των Λαβδακιδών. Γι' αυτό τον λόγο, το όνομα των Λαβδακιδών χρησιμοποιούνταν για οικογένειες οι οποίες υφίσταντο πολλές και αναίτιες συμφορές επί ολόκληρης

γενεές. Σύμφωνα με μια άποψη το όνομα του Λάβδακου έκρυβε ένα δυσοίωνα μήνυμα, αφού προέρχεται από το λάβδα που χαρακτηρίζεται από την ασυμμετρία ανάμεσα στα δύο σκέλη του. Όταν πέθανε ο Λάβδακος, **ο Λάιος** ήταν ανήλικος, γι' αυτό επίτροπος της βασιλείας ορίστηκε ξανά ο Λύκος, όπως και στον Λάβδακο. Ο Αμφίωνας και ο Ζήθος, τα εγγόνια του Νυκτέα, του αδελφού του Λύκου, απομάκρυναν τον Λύκο από τον θρόνο, εξόρισαν τον Λάιο και ανέλαβαν την διακυβέρνηση της Θήβας. Ο Λάιος τότε κατέφυγε στην Πελοπόννησο, όπου ο βασιλιάς Πέλοπας τον δέχτηκε και του προσέφερε φιλοξενία.

Ο Πέλοπας είχε αποκτήσει πολλά παιδιά και από την σύζυγο του Ιπποδάμεια, αλλά και από άλλες γυναίκες. Ο Χρύσιππος ήταν ένα από τα νόθα του παιδιά και τον είχε αποκτήσει από την νύμφη Αξίοχη. Ο Λάιος ερωτεύτηκε τον Χρύσιππο, όταν του δίδασκε την τέχνη της αρματοδρομίας. Όταν στην Θήβα πέθαναν οι αδελφοί Ζήθος και Αμφίων, ο Λάιος επέστρεψε, για να αναλάβει τον θρόνο της Θήβας. Ωστόσο, κυριευμένος από το πάθος του για τον Χρύσιππο παρέμεινε και έλαβε μέρος στους αγώνες των Νεμέων. Τότε ο Λάιος άρπαξε τον Χρύσιππο και τον έφερε στην Θήβα.

(«Η αρπαγή του Χρύσιππου»).

Στην συνέχεια ο Πέλοπας πολέμησε τον Λαίο, τον νίκησε, και πήρε πίσω τον γιό του. Ο Χρύσιππος, σύμφωνα με έναν μύθο, αυτοκτόνησε από την ντροπή του και τότε ο Πέλοπας καταράστηκε τον Λαίο να μην αποκτήσει ποτέ παιδιά ή να σκοτωθεί από το παιδί του, αν αποκτήσει.

Ο Λαίος παντρεύτηκε την **Ιοκάστη** (ή **Επικάστη**), την αδελφή του Κρέοντα και για καιρό, έμεινε άτεκνος. Ζήτησε τότε την συμβουλή του Μαντείου των Δελφών, το οποίο τον απέτρεψε από την απόκτηση ενός παιδιού, γιατί αυτό θα τον σκότωνε και θα προξενούσε μεγάλες συμφορές στην Θήβα. Παρά τις προειδοποιήσεις του μαντείου ο Λαίος μεθυσμένος ύστερα από ένα γλέντι συνευρέθηκε με την Ιοκάστη την οποία μέχρι τότε

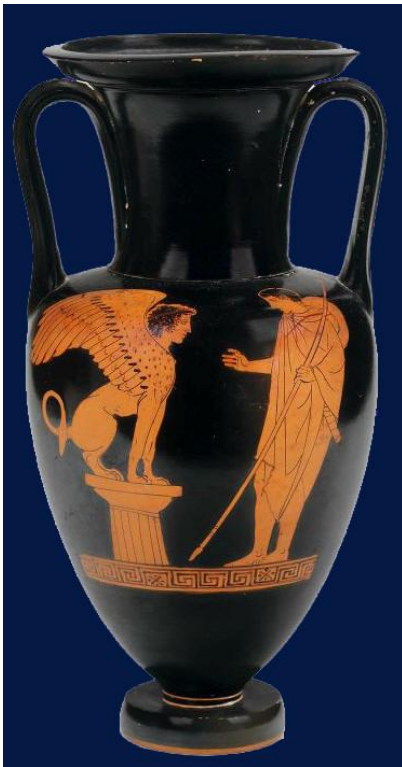
απέφευγε. Λέγεται ότι εκείνη τον μέθυσε, διότι επιθυμούσε να τεκνοποιήσει. Όταν γεννήθηκε ο γιος του, του τρύπησε τα πόδια στους αστραγάλους, του πέρασε χρυσούς χαλκάδες και του έδεσε μαζί τα δύο πόδια. Το παιδί λόγω αυτών των τραυμάτων ονομάστηκε **Οιδίπους** (οΐδημα και πους)

Στην συνέχεια ο Λαίος διέταξε έναν έμπιστο βοσκό του να αφήσει το παιδί σ' ένα λιβάδι στον Κιθαιρώνα, το οποίο ήταν αφιερωμένο στην Ήρα. Έτσι πίστεψε ο Λαίος πως θα μπορούσε να αποφύγει την μοίρα του.

Ωστόσο, ο βοσκός λυπήθηκε το βρέφος, γι' αυτό το παρέδωσε σε βοσκούς του βασιλιά της Κορίνθου, τον Πόλυβο. Το βασιλικό ζεύγος της Κορίνθου υιοθέτησε τον Οιδίποδα καθώς ήταν άτεκνο. Ο Οιδίποδας λοιπόν μεγάλωνε θεωρώντας τον Πόλυβο και την Περίβοια (κατ' άλλους Μέδουσα ή Μερόπη) γονείς του. Συγκρούστηκε όμως με κάποιον, ο οποίος τον αποκάλεσε νόθο. Όταν ρώτησε τον Πόλυβο και την Μερόπη, δεν έλαβε σαφή απάντηση στο ερώτημα του, γι' αυτό έσπευσε στο Μαντείο των Δελφών. Αυτό του απάντησε ότι ήταν μοιραίο να σκοτώσει τον πατέρα του και να παντρευτεί την μητέρα του, με την οποία θα αποκτήσει μια φρικτή γενιά που θα προξενήσει την καταστροφή και του ίδιου αλλά και άλλων ανθρώπων. Επειδή εξακολουθούσε να θεωρεί γονείς του τον Πόλυβο και την Μερόπη, δεν επέστρεψε στην Κόρινθο και περιπλανήθηκε κάνοντας διάφορες θαυμαστές πράξεις π.χ. σκότωσε τον άγριο λύκο της Τευμησσού, κόμης και βουνού της Βοιωτίας.

Περιπλανώμενος λοιπόν ο Οιδίποδας στη Σχιστή Οδό, ένα σταυροδρόμι κοντά στην Δαύλεια, συνάντησε τον Λαίο. Αυτός ύστερα από ένα κακό όνειρο ταξίδευε προς το Μαντείο των Δελφών με την ακολουθία του (έναν κήρυκα και τέσσερις άλλους), για να ρωτήσει τι απέγινε το παιδί που κάποτε είχε δώσει στον βοσκό του. Ο οδηγός του άρματος, ο Πολυφόντης, απαίτησε αυταρχικά από τον Οιδίποδα να παραμερίσει, όμως ο Οιδίποδας τον αγνόησε. Τότε ο Πολυφόντης σκότωσε ένα από τα άλογα του άρματος του Οιδίποδα. Στη φιλονικία που ακολούθησε ο Οιδίποδας σκότωσε τον Λαίο και την ακολουθία του εκτός από έναν ο οποίος διέφυγε την ώρα της συμπλοκής. Σύμφωνα με μια παράδοση, το πτώμα του Λαΐου βρήκε ο βασιλιάς των Πλαταιών Δαμασίστρατος και το έθαψε στο μέρος αυτό. Άλλοι υποστηρίζουν πως το μετέφερε στην Θήβα για ταφή. Μετά την συμπλοκή, ο Οιδίποδας ήπια από το αίμα του και το έφτυσε, για να αποφύγει την εκδίκηση του νεκρού. Κάποιοι λένε ότι πήρε τα άλογα του νεκρού και τα έφερε ως δώρο στον Πόλυβο. Η επικρατέστερη εκδοχή όμως θέλει τον Οιδίποδα να κατευθύνεται προς την Θήβα, στην οποία βασιλιάς έγινε ο Κρέων μετά τον θάνατο του Λαΐου. Εκείνη την εποχή η Σφίγγα, σταλμένη από την Ήρα ή τον Διόνυσο, τρομοκρατούσε την περιοχή της Θήβας. Αυτή ήταν κόρη της Έχιδνας και του Τυφώνα και είχε γυναικείο πρόσωπο, σώμα λιονταριού και φτερούγες αρπακτικού πτηνού. Ήταν εγκατεστημένη στο Φίγκιον όρος, τον σημερινό Φαγά κοντά στα Βάγια, έθετε στους

περαστικούς ένα αίνιγμα το οποίο είχε μάθει από τις Μούσες και καταβρόχθιζε όποιον δεν μπορούσε να απαντήσει.

Σύμφωνα με τις πηγές είναι γνωστό το κείμενο του αινίγματος το οποίο παρατίθεται στον πρόλογο της τραγωδίας του Ευριπίδη: *«Υπάρχει πάνω στη γη ένα ζώο που έχει δύο, τέσσερα και τρία πόδια, μα ένα όνομα και μόνου αυτού αλλάζει η φύση απ' όλα όσα περπατούν στην στεριά, πετούν στον ουρανό ή είναι στην θάλασσα. Όταν όμως βαδίζει με περισσότερα πόδια, τότε τα μέλη του έχουν μικρότερη δύναμη».*

Μια άλλη παράδοση του αινίγματος είναι η εξής: *«Ποιο ζώο έχει το πρωί τέσσερα πόδια, το μεσημέρι δύο και το βράδυ τρία;»*

Επειδή κανείς δεν είχε καταφέρει να το λύσει, ο Κρέων προσέφερε την βασιλεία της Θήβας και την Ιοκάστη ως σύζυγο σε όποιον έλυνε το αίνιγμα.

Ο Οιδίποδας παρουσιάστηκε στην Σφίγγα και απάντησε πως το ζώο του αινίγματος είναι ο άνθρωπος που περπατά στα τέσσερα, όταν είναι μωρό, στα δύο όταν μεγαλώσει και στα τρία, όταν γεράσει και χρησιμοποιεί μαστούνι. Στην συνέχεια η Σφίγγα έπεσε από τον βράχο και σκοτώθηκε. Κατ' άλλους, την σκότωσε ο Οιδίποδας. Το κατόρθωμα του Οιδίποδα διαδόθηκε και από τότε η ικανότητα να λύνει κάποιος αινίγματα ονομάστηκε Οιδιπόδεια σοφία. Όταν ο Οιδίποδας έλυσε το αίνιγμα, ο Κρέων τήρησε την υπόσχεση του. Έτσι, βρέθηκε ο Οιδίποδας να είναι φονιάς του

πατέρα του και σύζυγος της μητέρας του εν άγνοια του, από την οποία απέκτησε **τον Ετεοκλή, τον Πολυνείκη, την Αντιγόνη και την Ισμήνη**. Η πτώση του Οιδίποδα με τις συνέπειές της αποτελεί την τελευταία και χειρότερη από τις προσωπικές συμφορές του. Καθώς όμως αυτές συνέβησαν, οι θεοί έπαψαν να τον καταδιώκουν άμεσα, αλλά το μένος τους δεν εξαντλήθηκε προκαλώντας τον χαμό όλης της οικογένειάς του. Στο τέλος του **"Οιδίποδα Τύραννου"** ο Σοφοκλής παρουσιάζει έναν πατέρα αδιάφορο για τη μοίρα των γιων του, αλλά γεμάτο φροντίδα για τις κόρες του. Άλλες τραγωδίες με θέμα τον Οιδίποδα που σώθηκαν ως τις μέρες μας, ιστορούν με μεγαλύτερη ακρίβεια τη συνέχεια του μύθου. Περιγράφουν τις συνέπειες που είχε η κατάρα του Οιδίποδα στους γιους του, Ετεοκλή και Πολυνείκη. Οι δύο αδελφοί συμφώνησαν αρχικά να μοιραστούν την εξουσία ασκώντας την ο καθένας με τη σειρά του. Ο Ετεοκλής όμως αρνήθηκε να παραδώσει τον θρόνο στον αδελφό του, όταν ήρθε η σειρά του κι έγινε έτσι σφετεριστής της εξουσίας. Ο Πολυνείκης αντεπitéθηκε εισβάλλοντας στην πατρίδα του επικεφαλής ενός ξένου στρατού. Η εισβολή αποκρούστηκε, αλλά ο Ετεοκλής και ο Πολυνείκης αλληλοσκοτώθηκαν σε μονομαχία. Δεν τους διαδέχθηκε πια κανένας αρσενικός απόγονος της γενιάς του Οιδίποδα και του Λαίου.

Ο Ετεοκλής και ο Πολυνείκης ενώ μεταφέρονται νεκροί κατά την διάρκεια της μάχης. (Εικονογράφηση του Alfred Church, 1897)

Ο Αισχύλος στους **"Επτά επί Θήβας"** (467 π.Χ.), ο Σοφοκλής στην **"Αντιγόνη"** (441 π.Χ.) και ο Ευριπίδης στις **"Φοίνισσες"** (409 ή 408 π.Χ.) ασχολήθηκαν με διάφορες φάσεις της πάλης αυτής.

Οι Επτά ήταν οι αρχηγοί που συμμαχησαν με τον Πολυνείκη στην επίθεση κατά της Θήβας, η Αντιγόνη εξύμνησε την αγάπη μιας αδελφής που επιμένει να θάψει τον αδελφό της Πολυνείκη, αν και σκοτώθηκε μαχόμενος κατά της πατρίδας του. Στις "Φοίνισσες", η δράση ξετυλίγεται τη στιγμή της επίθεσης των επτά αρχηγών και του Πολυνείκη θυμίζοντας στην ουσία όλο τον μύθο. Τέλος ο **"Οιδίπους επί Κολωνώ"** (έργο που γράφηκε το 407/6 π.Χ. και παίχθηκε μετά τον θάνατο του Σοφοκλή το 401) μας πληροφορεί για το τέλος του Οιδίποδα, που χάθηκε "κληροδοτώντας" την κατάρα στους γιους του.

Σύμφωνα με τον γνωστότερο μύθο, ο Οιδίποδας εξορίστηκε από τον Κρέοντα και συνοδευόμενος από την κόρη του Αντιγόνη, αφού ήταν τυφλός έφτασε στην Αττική, στο ιερό άλσος των Ευμενίδων κοντά στον Κολωνό, όπου τον προστάτευσε ο Θησέας και πέθανε εκεί με μυστηριώδη τρόπο, καθώς εξαφανίστηκε σε ένα άνοιγμα της γης. Στην Αττική, ο τάφος του Οιδίποδα υπήρχε μεταξύ του Αρείου Πάγου και της Ακροπόλεως κοντά στο ιερό των Ευμενίδων (Ερινύων).

Ενότητα Β΄

Ο μύθος των Λαβδακιδών στις αρχαίες ελληνικές τραγωδίες

ΟΙΔΙΠΟΥΣ ΤΥΡΑΝΝΟΣ.

Αρχικά στον πρόλογο εμφανίζεται ο Οιδίποδας, ο οποίος βλέποντας το πλήθος ανθρώπων με κλαδιά ικεσίας στα χέρια τους γύρω από το βωμό, ρωτά τον γέροντα ιερέα τον λόγο αυτής της συλλογικής συγκέντρωσης. Ο γέροντας θέλοντας την βοήθεια του ονομαστού Οιδίποδα του εξηγεί την αιτία σύναξης του λαού στους βωμούς. Εκείνη την περίοδο η πόλη αντιμετώπιζε αρκετά προβλήματα τα οποία προκαλούσαν την ταραχή. Η αιτία αυτής της ταραχής ήταν ο φοβερός λοιμός ο οποίος αποτέλεσε αφορμή για τον θάνατο πολλών ανθρώπων στην πόλη της Θήβας. Έπειτα ο ιερέας όντας απελπισμένος ζητά από τον Οιδίποδα ως βασιλιάς της πόλης να βρει τη γιатρεία στην νόσο που τους είχε αποδυναμώσει, αφού και στο παρελθόν είχε καταφέρει να οδηγήσει την πόλη στην σωτηρία λύνοντας το αίνιγμα της Σφίγγας. Ο Οιδίποδας με την σειρά του απαντά στον ιερέα πως ήδη γνωρίζει για τις άσχημες αυτές συνθήκες που επικρατούσαν και πως είχε ήδη στείλει τον Κρέοντα, τον γιο του Μενοικέα να πάρει χρησμό από τον Φοίβο για να μάθει τι πρέπει να κάνει ώστε να σώσει την πόλη του από το κακό που την είχε βρει. Τότε λοιπόν εμφανίζεται ο Κρέοντας και αναγγέλει πως η γιатρεία για την αρρώστια ήταν η εξορία εκείνου που δολοφόνησε τον Λάιο, τον πρώην βασιλιά της Θήβας. Ο Οιδίποδας αρχίζει να αναζητά αμέσως περισσότερες πληροφορίες για τον φόνο του Λαίου και ευχαριστεί τον Κρέοντα και τον Φοίβο που γύρισαν πίσω στη μνήμη του νεκρού διότι πίστευε πως κι εκείνος μπορεί να βρισκόταν στην ίδια θέση με τον Λάιο ως βασιλιάς της Θήβας. Ο γέροντας ακούγοντας αυτά τα λόγια ένωσε ανακούφιση και ζήτησε από τον λαό να απομακρυνθούν από τους βωμούς. Στη συνέχεια ακολουθεί ο λόγος του Οιδίποδα προς τον λαό μέσω του οποίου εκφράζει τον τρόπο με τον οποίο θα πρέπει όλος ο λαός να συμπεριφερθεί στον δολοφόνο του Λαίου και την υπόσχεσή του να εντοπίσει αυτόν τον δολοφόνο αγνοώντας την τραγικότητα της αλήθειας. Έπειτα ο χορός λέει στον Οιδίποδα πως αφού ο Φοίβος γνωρίζει τον δολοφόνο αυτός θα πρέπει να τον φανερώσει για να σώσει την πόλη. Όμως επειδή κανείς δεν θα μπορούσε να εξαναγκάσει τους θεούς τότε ο χορός ζητά από τον Οιδίποδα να συμβουλευτεί τον μάντη Τειρεσία. Εκείνος βέβαια τον είχε ήδη καλέσει. Ο Οιδίποδας τότε αφού αναφέρει στον Τειρεσία τον λόγο που τον κάλεσε του ζητά να φανερώσει το πρόσωπο που διέπραξε τον φόνο του βασιλιά Λαίου. Ο Τειρεσίας όμως καθώς γνώριζε τα γεγονότα που είχαν προκαλέσει τον λοιμό στην πόλη θέλοντας να προστατέψει τον Οιδίποδα από τις συμφορές του που ακόμα και ο ίδιος δεν γνώριζε επέμενε να μην φανερώσει την αλήθεια. Έπειτα όμως από τις επίμονες προσπάθειες του Οιδίποδα για να αποκαλύψει την αλήθεια ο Τειρεσίας την ομολόγησε όμως ήταν αδύνατο για τον Οιδίποδα να την πιστέψει και αρχίζει να κατηγορεί τον Κρέοντα πως εκείνος είχε σχεδιάσει όλα αυτά τα γεγονότα για να πάρει τον θρόνο και τα πλούτη από εκείνον. Δηλαδή ο Οιδίποδας παραπλανημένος από την ίδια του την ευφυΐα οργίζεται και κατηγορεί τον Τειρεσία πως ο ίδιος ήταν υποκινητής του εγκλήματος διαπράττοντας ύβρη με αυτόν τον τρόπο.

Το δεύτερο επεισόδιο συγκεντρώνεται σε ένα μεγάλο μέρος γύρω από την βίαιη σύγκρουση του Οιδίποδα με τον Κρέοντα. Ο Κρέοντας υπερασπιζόμενος τον εαυτό του απέναντι στον Οιδίποδα λέει πως δεν είχε σκοπό να κάνει κάτι τέτοιο αφού δεν υπάρχουν και τεκμήρια για να εξακριβώσουν αυτή την κατηγορία. Αιτία της λογομαχίας τους, λοιπόν, ήταν πως ο μάντης Τειρεσίας είχε βγάλει χρησμό, παρακινημένος από τον Κρέοντα για αυτή του την ενέργεια. Σύμφωνα με αυτόν τον χρησμό ο ληστής που δολοφόνησε τον Λάιο ταυτιζόταν με τον Οιδίποδα. Έπειτα ο Οιδίποδας θέλοντας να μάθει περισσότερα για την δολοφονία του Λαίου αρχίζει να ζητά πληροφορίες από τον Κρέοντα ο οποίος αρνείται να δώσει απαντήσεις αλλά ο ίδιος με σκοπό να αποδείξει στον Οιδίποδα πως δεν έχει παρέμβει με κανέναν τρόπο στον χρησμό του μάντη Τειρεσία θέτει κάποια ερωτήματα στον Οιδίποδα. Ο Κρέοντας λέει πως δεν θα μπορούσε να προκαλέσει κάποιο κακό στον βασιλιά αφού υποστηρίζει πως το καλύτερο για κάποιον είναι να μπορεί να κοιμάται χωρίς έγνοιες και φοβίες μη έχοντας δηλαδή προκαλέσει κάποιο κακό και πως για έναν βασιλιά είναι καλό να μπορεί να διαχειρίζεται συνετά την εξουσία του. Ακόμη θεωρεί καλύτερο να είναι μόνο στα λόγια βασιλιάς από το να φέρει το τίτλο του βασιλιά. Ένα αποδεικτικό στοιχείο της αθωότητας του Κρέοντα σύμφωνα με τα λεγόμενά του είναι πως δεν είναι ανόητος να φορτωθεί

τέτοιες ευθύνες ενώ έχει την αναγνώριση, την συμπάθεια όλων των πολιτών. Επομένως θα ήταν εντελώς παράλογο ενώ έχει όλα τα παραπάνω να τα αλλάξει προδίδοντας τον Οιδίποδα. Τον προκαλεί μάλιστα να πάει στο μαντείο και να ρωτήσει αν διαβίβασε σωστά τον χρησμό και αν όντως έχει συμβεί το αντίθετο να τον συλλάβει και να τον σκοτώσει με δύο ψήφους μόνο. Και τον παροτρύνει να σταματήσει να τον κατηγορεί χωρίς αποδείξεις αφού είναι άδικο να θεωρούν τους συνετούς κακούς και το αντίστροφο. Τελειώνοντας τον λόγο του τονίζει πως αργότερα θα αποκαλυφθεί πως είχε δίκιο αφού μόνο ο χρόνος δικαιώνει τους δίκαιους και αποκαλύπτει τους κακούς. Τη λογομαχία τους έρχεται να διακόψει ο χορός ανακοινώνοντας τον ερχομό της Ιοκάστης. Η Ιοκάστη τους κατακρίνει αυστηρά θυμίζοντάς τους την πόλη τους που νοσεί ενώ εκείνοι έδιναν προσοχή στα προσωπικά τους πάθη. Έτσι προτείνει να πάει ο Οιδίποδας στο δωμάτιό του και ο Κρέοντας στο σπίτι του για να μην χειροτερέψει η κατάσταση. Ο Κρέοντας προτού αποχωρήσει εξηγεί στην αδερφή του πως ο Οιδίποδας απειλεί να τον εξορίσει ή να τον σκοτώσει και ο Οιδίποδας με την σειρά του εξηγεί ότι ο Κρέοντας τους έχει φορτώσει πολλά δεινά. Ο ίδιος καταριέται τον εαυτό του εάν ισχύει έστω το παραμικρό από όσα ισχυρίζεται ο Οιδίποδας. Έτσι μετά τον όρκο αυτό και η Ιοκάστη μα και ο χορός προσπαθούν ν' αλλάξουν την γνώμη του Οιδίποδα και τον παροτρύνουν να σεβαστεί τον όρκο του προς τους Θεούς. Ο χορός μάλιστα τον συμβουλεύει να μην ατιμάσει τον φίλο του ο οποίος καταράστηκε τον εαυτό του και να ξεχάσει τις θολές υποψίες. Ο Οιδίποδας πείθεται και ζητά να φύγει ο Κρέοντας. Τονίζει όμως ότι λόγω του χορού άλλαξε η γνώμη του γι' αυτόν και ότι δεν θα πάψει να τον μισεί. Ο Κρέοντας τον συμβουλεύει να ηρεμήσει και ότι κάποτε θα το μετανιώσει όμως ο Οιδίποδας τον διώχνει. Ο χορός παράλληλα παρακινεί την Ιοκάστη να πάει μέσα με τον άντρα της και η ίδια συμφωνεί αφού ήθελε να μάθει τι ακριβώς τους ώθησε σε λογομαχία. Η Ιοκάστη ρωτά ξανά τον Οιδίποδα και τώρα μαθαίνει ότι ο μάντης παρακινημένος οπωσδήποτε από τον Κρέοντα ταυτίζει τον Οιδίποδα με τον φονιά του Λαίου. Η Ιοκάστη με τη λέξη μάντης βρίσκει την αφορμή για να καθησυχάσει τον άντρα της. Έτσι εξηγεί πως ο Δελφικός χρησμός έλεγε ότι ο Λάιος θα σκοτωνόταν από τον γιό του. Στην πραγματικότητα όμως τον δολοφόνησαν ληστές σ' ένα τρίστρατο, ενώ το παιδί τους το είχαν αφήσει στα βουνά για να πεθάνει. Σε αυτά τα λόγια όμως ο Οιδίποδας άκουσε μια σημαδιακή λέξη που άρχισε να ανησυχεί: το τρίστρατο. Ταραγμένες ερωτήσεις για τον τόπο, τον χρόνο, την εξωτερική εμφάνιση του Λαίου τη συνοδεία του, ανακαλούν όλο και πιο έντονα στην μνήμη του Οιδίποδα μία βίαιη πράξη του, που την αφηγείται με λεπτομέρειες. Από ένα επεισόδιο κάποτε στη Κόρινθο ένιωσε μία αβεβαιότητα σχετικά με την καταγωγή του. Γι' αυτό ξεκίνησε για του Δελφούς από όπου πήρε τον φοβερό χρησμό πως θα σκοτώσει τον πατέρα του και θα παντρευτεί την μητέρα του. Αποφάσισε να εγκαταλείψει για πάντα την Κόρινθο κι έτσι μέσα στις περιπλανήσεις του, βρέθηκε ακριβώς σ' εκείνο το τρίστρατο όπου ανταποδίδοντας ένα χτύπημα που είχε δεχθεί εξόντωσε έναν γέροντα με την συνοδεία του. Η ελπίδα του Οιδίποδα τώρα κρίνεται στον μοναδικό βοσκό που γλίτωσε από αυτό το τρίστρατο. Αν εκείνος πει πως ήταν πολλοί οι ληστές τότε θα γλιτώσει μα αν πει πως ήταν ένας τότε όπως λέει και ο ίδιος το φονικό θα βαραίνει την ψυχή του. Η Ιοκάστη προσπαθεί να καθησυχάσει τον άντρα της λέγοντάς του πως δεν πιστεύει στους χρησμούς αφού τον Λάιο δεν τον σκότωσε το παιδί τους επειδή αυτό πέθανε πρώτο. Ο Οιδίποδας αποδεικνύεται για άλλη μία φορά αιχμάλωτος της πλάνης του αφού πιστεύει πως αν αποδειχθεί ότι αυτός είναι όντως ο φονιάς του Λαίου, θα πρέπει να εξοριστεί από τη Θήβα και δεν θα πρέπει να επιστρέψει στην Κόρινθο για να μην επιβεβαιωθεί ο Δελφικός χρησμός. Επιμένει λοιπόν να καλέσουν τον δούλο.

Το τρίτο επεισόδιο βρίσκει την Ιοκάστη να προσφέρει δώρα στο ναό του Απόλλωνα, να ζητά λύτρωση και καθασμό για να σκεφτεί λογικά ο βασιλιάς Οιδίποδας και να πάψει να ακούει τον λόγο του καθενός. Ταυτόχρονα δεν παρουσιάζεται όπως θα περιμέναμε ο βοσκός αλλά ένας αγγελιαφόρος που ψάχνει τον Οιδίποδα. Βρίσκει όμως πρώτα την Ιοκάστη η οποία τον ρωτά τον λόγο που ήρθε κι εκείνος της εξηγεί. Ήρθε για να αναγγείλει πως πέθανε ο πατέρας του Οιδίποδα, ο Πόλυβος, και πως θα γινόταν αυτός βασιλιάς. Η Ιοκάστη φωνάζει αμέσως τον σύζυγό της για αν του ανακοινώσει πως τον πατέρα του δεν τον σκότωσε αυτός αλλά ότι πέθανε. Ο Οιδίποδας έτσι βρίσκεται ανακουφισμένος μα, και δυστυχισμένος καθώς υποθέτει πως ο Πόλυβος πέθανε από

θλίψη για την απουσία του γιού του. Παρόλ' αυτά αυτά φοβάται ακόμα πως ίσως κοιμηθεί με την μητέρα του. Ακούγοντας αυτό ο Κορίνθιος ζητά να μάθει τί του γέννησε τούτον τον φόβο. Ο Οιδίποδας του εξηγεί για τον χρησμό κι ύστερα ο γέροντας του αποκαλύπτει πως δεν χρειάζεται να φοβάται αφού η Μερόπη δεν ήταν η μητέρα του αλλά ο ίδιος τον βρήκε μωρό παραπεταμένο στον Κιθαιρώνα με τρυπημένα πόδια. Ο Οιδίποδας του κάνει πολλές ερωτήσεις σε έναν συνεχή, ταραγμένο διάλογο που διαρκεί ως το τέλος της σκηνής και τελικά μαθαίνει πως το όνομά του το πήρε από τις πληγές στα πόδια του και πως κάποιος δούλος του Λαίου έδωσε το μωρό σε αυτόν. Ο χορός παρεμβαίνει για να πει πως ο δούλος που βρήκε τον Οιδίποδα μωρό ήταν ο ίδιος που είχε στείλει να φωνάξουν. Η Ιοκάστη που είχε καταλάβει από ώρα την αλήθεια παρακαλά εντωμεταξύ τον Οιδίποδα προσπέφτοντας στα γόνατά του να σταματήσει να ψάχνει ποιός είναι. Ο Οιδίποδας όμως την αγνοεί και είναι αποφασισμένος να φτάσει στην αλήθεια. Η βασίλισσα αφήνοντας μια κραυγή πόνου ορμά έξω από τη σκηνή. Ο χορός εδώ φαίνεται να προσπαθεί να πείσει τον Οιδίποδα να την ακούσει εκείνος όμως ανένδοτος υποθέτει πως απλά έχει αυτή τη συμπεριφορά λόγω του φόβου της για το ενδεχόμενο να αποδειχθεί η ταπεινή καταγωγή του άντρα της. Με περισσή αυτοπεποίθηση ο Οιδίποδας ονομάζει τον εαυτό του γιο της γενναϊόδωρης Τύχης και γεμάτος ελπίδα προχωρεί στην εξιχνίαση της καταγωγής του. Έτσι ξεχνά για λίγο την δολοφονία του Λαίου.

Το τέταρτο επεισόδιο φέρνει αυτόματα την καταστροφή. Ο Οιδίποδας υποθέτει ότι έρχεται ο άνθρωπος που είχε στείλει να φωνάξουν παρ' όλο που δεν τον γνωρίζει. Ζητά από τους ανθρώπους του χορού να του επιβεβαιώσουν την ταυτότητα του και εκείνοι το κάνουν. Στη συνέχεια ο Οιδίποδας στρέφεται προς τον γέροντα και τον ρωτά αν όντως γι' αυτόν μιλούσε και ο ίδιος το επιβεβαιώνει. Στη συνέχεια ο Οιδίποδας ρωτά τον βοσκό για την προέλευσή του και την απασχόλησή του κι ακόμα τον ρωτά αν γνωρίζει ή έχει ποτέ συναντήσει τον αγγελιοφόρο από την Κόρινθο. Εκείνος αποφεύγει να απαντήσει και ο Οιδίποδας ζητά από τον Κορίνθιο να βοηθήσει τη μνήμη του μάρτυρα. Εκείνος του λέει μια μικρή ιστορία για την εποχή που και οι δύο έβοσκαν τα κοπάδια τους στον Κιθαιρώνα και, εφόσον εκείνος επιβεβαιώνει πως αυτή είναι η αλήθεια, ο Κορίνθιος συνεχίζει και τον ρωτά για ένα μωρό που είχε βρει και του είχε δώσει. Καθώς ο γέρος γεμάτος απόγνωση αρνείται να μιλήσει, ο Οιδίποδας τον αναγκάζει χρησιμοποιώντας φοβερές απειλές ώπου εκείνος παραδέχεται συντετριμμένος πως έδωσε το μωρό και αποκαλύπτει πως του το είχε δώσει η Ιοκάστη ζητώντας του να το σκοτώσει αφού η μοίρα του ήταν να σκοτώσει τον πατέρα του και να παντρευτεί την μάνα του βάσει χρησμών. Εκείνος όμως επειδή το λυπήθηκε το έδωσε στον Κορίνθιο βοσκό με την ελπίδα να το πάρει μακριά. Έτσι αποκαλύπτεται πως αυτό το μωρό ήταν ο Οιδίποδας. Με μια αποστροφή προς τη γη που την αντικρίζει για ύστατη φορά, ο Οιδίπους ορμά μέσα στο παλάτι.

Η έξοδος αρχίζει με την εμφάνιση του εξάγγελου που αφηγείται όσα φρικτά γεγονότα έγιναν στο παλάτι. Μιλά για την αυτοκτονία της Ιοκάστης, η οποία, όταν έφυγε από τη σκηνή έτρεξε στον νυφικό κοιτώνα της ξεριζώνοντας τα μαλλιά της και χτυπώντας δυνατά την πόρτα πίσω της. Εκεί άρχισε να θυμάται τον πρώην σύζυγό της και τη σύλληψη του παιδιού τους οπότε άρχισε να καταριέται το κρεβάτι τους. Στην συνέχεια μπήκε μέσα ο Οιδίποδας και έτρεχε σαν τρελός πέρα δώθε ζητώντας μαχαίρι και αναζητούσε τη μάνα του αφρίζοντας. Με μια κραυγή ο Οιδίποδας μπήκε μέσα στο δωμάτιο και είδε κρεμασμένη την Ιοκάστη. Αφού την ξεκρέμασε αυτοτυφλώθηκε, χτυπώντας δυνατά τα μάτια του με τις πόρπες του φορέματος της. Καταριόταν τον εαυτό του, ξανατρύπαγε τα μάτια του, τα οποία έσταζαν αίμα σαν δάκρυα. Ο εξάγγελος προσθέτει στην αφήγηση του πως για όλα αυτά δεν φταίει ένας μεμονωμένα αλλά και οι δυο μαζί. Ο χορός ρωτά αν πλέον ο Οιδίποδας ηρέμησε μα ο εξάγγελος λέει πως φωνάζει ακόμα να ανοίξουν τις πόρτες, για να δουν όλοι οι Καδμείοι τον πατροκτόνο και το σύζυγο της μάνας του, έλεγε λόγια ντροπής και δήλωνε πως θα αυτοεξοριστεί. Ακολούθως ο Οιδίποδας βγαίνει στη σκηνή και όλοι βλέπουν το φρικιαστικό θέαμα. Ο ίδιος ακόμα θρηνεί για όσα συνέβησαν και ο χορός του συμπαραστέκεται και τον ρωτά πως μπόρεσε να αυτοτυφλωθεί. Απαντά πως ο Απόλλωνας ευθύνεται που ετοίμασε τις τελετές των παθών του και ο Οιδίποδας ήταν τελετουργός της συμφοράς του γι' αυτό δεν χρειάζεται τα μάτια του πια. Καταριέται εκτός από τον εαυτό του και αυτόν που τον γλύτωσε στον Κιθαιρώνα,

αφού αν τότε πέθαινε τώρα δεν θα συνέβαινε τίποτα. Επίσης εξηγεί τους λόγους που τον οδήγησαν στην αυτοτύφλωση λέγοντας πως έτσι θα πάει στον Άδη τυφλός αφού δεν μπορεί να αντικρίσει τους γονείς του μιας και τους προκάλεσε τόσες συμφορές. Παράλληλα δεν μπορεί να δει ούτε τις κόρες του, ούτε τους πολίτες αλλά ούτε και τα ιερά της πόλης του. Έπειτα ο Οιδίποδας θέλοντας να αυτοτιμωρηθεί λέει πως σίγουρα θα μπορούσε να χτίσει το κορμί του γύρω γύρω και έτσι τυφλός όπως ήταν να περιφέρεται μοναχός με σκοπό να προκαλέσει πόνο και θλίψη στον εαυτό του. Ο Οιδίποδας καθώς βρισκόταν σε τέτοια κατάσταση θυμάται κάτι το οποίο τον φέρνει σε ακόμα πιο τραγική κατάσταση. Το γεγονός πως είχε πλαγιάσει με την μητέρα του είχε προκαλέσει έργα ντροπιαστικά. Αυτό έχει ως συνέπεια την επιθυμία του Οιδίποδα να εξοριστεί μακριά από τον τόπο που μέχρι τότε βρισκόταν και είχε προκαλέσει τόσα δεινά με οδυνηρές συνέπειες (τον θάνατο της Ιοκάστης κ.α.). Ο χορός έπειτα με τη σειρά του απαντά πως ήδη είχαν ειδοποιήσει τον Κρέοντα να φθάσει στο σπίτι με σκοπό την συνάντησή του με τον Οιδίποδα.

Ο Κρέοντας ήταν πλέον ο απόλυτος αρχηγός της πόλης της Θήβας, όπως μας πληροφορεί ο χορός. Ο Οιδίποδας δικαίως πιστεύει πως δεν θα μπορούσε να του μιλήσει αφού νωρίτερα τον είχε αδικήσει. Καθώς ο Κρέοντας έφτασε στο σπίτι, ακούγοντας τον Οιδίποδα να συνομιλεί με τον χορό του απαντάει πως δεν ήταν απώτερος σκοπός του να τον χλευάσει και να τον κακολογήσει για ό,τι είχε διαπράξει απλά να βοηθήσει. Έτσι σύμφωνα με τον Κρέοντα δεν θα έπρεπε να περιπλανιέται στη φρίκη αλλά καλύτερα θα ήταν να μπορεί να μοιραστεί με τους συγγενείς του ευλαβικά τις συμφορές που τον είχαν βρει. Ο Οιδίποδας αναγνωρίζει τη μεγαλοψυχία του Κρέοντα καθώς ήταν καλοπροαίρετος σ' εκείνον που είχε προκαλέσει τόσες συμφορές και τον ευγνωμονεί γι' αυτό. Του ζητά ακόμα να τον εξορίσει. Ο Κρέοντας θέλοντας να ικανοποιήσει το αίτημα του Οιδίποδα τον βεβαιώνει πως θα πράξει κάτι τέτοιο αλλά μόνο με τη συγκατάθεση του θεού αφού θεώρησε πως το αίτημα του ήταν δίκαιο. Ο Οιδίποδας του απαντά πως και ο ίδιος ο θεός είχε δώσει εντολή ώστε μ' αυτόν τον τρόπο να τιμωρηθεί ο δολοφόνος του Λάιου. Ο Κρέοντας επιμένει πως θα έπρεπε να έχει την πλήρη συγκατάθεση απο τον θεό όμως ο Οιδίποδας όντας ντροπιασμένος πιστεύει ότι δεν θα έπρεπε να τον συμβουλευτούν. Στη συνέχεια ακολουθούν οι παραινέσεις του Οιδίποδα προς τον Κρέοντα και μία από αυτές ήταν να δώσει τάφο στη νεκρή πλέον αδερφή του και του ζητά ακόμα να γίνει φύλακας, όχι μόνο της πόλης του, αλλά και των παιδιών του τα οποία για μια ζωή θα είχαν πλέον στιγματιστεί μετά την αποκάλυψη όλων αυτών των γεγονότων σχετικά με τη ζωή του πατέρα τους. Έτσι τα αγόρια του θα μπορούσαν να έχουν τον σεβασμό που τους άρμοζε όμως οι κόρες του θα ήταν άτυχες και άμοιρες. Ο Οιδίποδας ένιωσε την ανάγκη να ευχαριστήσει τον Κρέοντα για ό,τι του είχε προσφέρει και ζητά αποχαιρετήσει τις δύο κόρες του. Τους αφηγείται τότε όσα γεγονότα είχαν συμβεί μην έχοντας το κουράγιο και την ψυχική δύναμη να τους φανερώσει ότι η γυναίκα του ήταν ταυτόχρονα και μητέρα του αλλά και πως εκείνος ήταν ο δολοφόνος του ξακουστού Λάιου. Σε μια σκηνή γεμάτη οδύνη και τρυφερότητα, τους εύχεται η ζωή τους να 'ναι καλύτερη από τη δική του. Ο Κρέοντας τότε συμφωνεί να τον εξορίσει και ο Οιδίποδας δεν εννοεί να χωριστεί από τα παιδιά του αλλά αναγκάζεται ύστερα από την εντολή του Κρέοντα. Όντας συντετριμμένος αποχωρεί μαζί του από τη σκηνή. Τα τελευταία λόγια που αποδίδονται στο χορό σηματοδοτούν την πτώση εκείνου που έλυσε το μεγάλο αίνιγμα ως παράδειγμα της αστάθειας της ανθρώπινης ευτυχίας και του ανθρώπινου μεγαλείου.

ΟΙΔΙΠΟΥΣ ΕΠΙ ΚΟΛΩΝΩ

Στην αρχή του έργου εμφανίζεται ο Οιδίποδας, γέρος και τυφλός, με βαριά μοίρα, περιπλανώμενος με την βοήθεια και την στήριξη της κόρης του Αντιγόνης. Φτάνουν στην περιοχή του Κολωνού της Αθήνας και συγκεκριμένα στο ιερό άλσος των Ευμενίδων, όπου, σύμφωνα με το χρησμό του Απόλλωνα, θα έβρισκε λύση από τα δεινά του. Συνομιλούν για λίγο πατέρας και κόρη, ώσπου η άφιξη ενός δημότη του Κολωνού, σαν από μηχανής θεού, θα τους λύσει μερικές από τις απορίες τους. Ο δημότης φέρεται με καχυποψία, αλλά τους δίνει μερικές πληροφορίες για τον τόπο. Ο Οιδίποδας του ζητάει να μιλήσει με τον βασιλιά της περιοχής και ο δημότης αποχωρεί από την σκηνή για να μιλήσει με τους αυτόχθονες για την τύχη του. Στο μεταξύ, ο Οιδίποδας προσεύχεται και επικαλείται τις Ευμενίδες θεές να συμβάλλουν στην λύτρωσή του. Στην συνέχεια εμφανίζεται ο Χορός και ζητάει να μάθει την καταγωγή του ξένου. Ο Οιδίποδας αποκαλύπτει την ταυτότητά του, ο Χορός εξοργίζεται, φοβάται ότι ο ξένος θα αποτελέσει μiasma για την πόλη τους και απαιτεί να φύγει.

Ακολουθεί ο μονόλογος της Αντιγόνης με τον οποίο προσπαθεί να συγκινήσει το Χορό και εγείρει συναισθήματα συμπόνιας και εμπιστοσύνης. Ο Χορός υποχωρεί, αποφασισμένος να περιμένει τον βασιλιά, ενώ την ίδια στιγμή καταφθάνει απρόσμενα η δεύτερη κόρη του Οιδίποδα, η Ισμήνη. Ο πατέρας και η αδερφή της αναρωτιούνται τον λόγο της άφιξής της. Η Ισμήνη εξηγεί ότι της έλειψε ο πατέρας της, αλλά ο ουσιαστικός λόγος της εμφάνισης της για να τους ενημερώσει για τις τρέχουσες εξελίξεις. Συγκεκριμένα, ο αδερφός της, Ετεοκλής, αν και μικρότερος σε ηλικία, εξόρισε τον μεγαλύτερο αδερφό του, Πολυνείκη, και ανέλαβε το θρόνο της Θήβας. Ο Πολυνείκης πήγε στο Άργος, παντρεύτηκε την κόρη του βασιλιά και ετοιμάζεται να αρπάξει βίαια το θρόνο. Επίσης, ο χρησμός του Απόλλωνα προβλέπει ότι όποιος πάρει τον Οιδίποδα με το μέρος του, ή τον τάφο του, θα κερδίσει την μάχη, επομένως και τον θρόνο. Ο Κρέοντας θα έρθει να πάρει τον Οιδίποδα ώστε να εξασφαλίσει την νίκη. Ο Οιδίποδας άκουσε τα λόγια της Ισμήνης και καταράστηκε τους δύο γιους του για προδοσία και πλήρη αδιαφορία. Ο Χορός συμεριζείται τον Οιδίποδα και θέλει να τον βοηθήσει. Γι' αυτό τον λόγο του εκμυστηρεύεται ότι θα μπορούσε να κάνει θυσία στις θεότητες του τεμένους, για να εξευμενίσει το θυμό τους για την καταπάτηση του χώρου τους. Τέλος, η Ισμήνη αποχωρεί από τη σκηνή με προτροπή του πατέρα της, για να προετοιμάσει και να συλλέξει τα κατάλληλα μέσα και υλικά για την διεξαγωγή της θυσίας.

Στην σκηνή που ακολουθεί, ο Χορός ζητάει να μάθει την ιστορία του Οιδίποδα κι εκείνος εξιστορεί τα γεγονότα που έχουν προηγηθεί. Στην συνέχεια, καταφθάνει ο Θησέας, ο βασιλιάς της περιοχής, ο οποίος αναγνωρίζει τον Οιδίποδα και τον ρωτάει τον λόγο επίσκεψης του. Ο Οιδίποδας τον παρακαλάει να τον θάψει, σ' εκείνο τον τόπο στον οποίο βρίσκονταν, μετά τον θάνατό του και του υπόσχεται ότι θα κερδίσει κάτι απ' αυτό. Τον προειδοποιεί όμως ότι η χάρη που του ζητάει δεν είναι εύκολη επειδή οι συγγενείς του θα προσπαθήσουν να τον γυρίσουν πίσω στην Θήβα απ' όπου αρχικά είχε διωχθεί από τους γιους του και δεν είναι σωστό να γυρίσει πίσω διότι είναι πατροκτόνος. Επίσης, του αναφέρει πως έχει πάρει χρησμό κι ότι δεν θα τον φιλοξενήσουν ανώφελα στην Αθήνα. Ο Θησέας τον δέχεται στην πόλη του και του προσφέρει φιλοξενία στο ανάκτορο την όποια αρνείται ισχυριζόμενος πως ο τόπος στον οποίο ήδη βρίσκονται είναι ο τόπος που έχουν ορίσει οι θεοί ώστε να νικήσει όλους τον έδιωξαν. Ο Θησέας του υπόσχεται πως θα τον προστατεύει και υποχωρεί. Ακολουθεί ένα χορικό, όπου ο Χορός απαγγέλει ένα τιμητικό ύμνο για τον Κολωνό. Η Αντιγόνη πληροφορεί τον Οιδίποδα πως καταφθάνει ο Κρέοντας κι αυτός ζητάει τη βοήθεια του Χορού, που τον συμβουλεύει να δείξει θάρρος.

Ο Κρέοντας μπαίνει στην σκηνή και ανακοινώνει στο Χορό πως ήρθε να πάρει τον Οιδίποδα διότι τον παρακάλεσαν οι κάτοικοι της Θήβας και πως δεν υπάρχει λόγος να τον φοβούνται. Στην συνέχεια, παρακαλάει τον Οιδίποδα να γυρίσει στην Θήβα και για να τον πείσει περιγράφει την άσχημη τύχη της Αντιγόνης που είναι αναγκασμένη να υποφέρει μαζί του και του υπόσχεται τιμές, εάν επιστρέψει. Ο Οιδίποδας προσπαθεί να αφαιρέσει το προσωπείο του αντιπάλου του. Επίσης, αρνείται να γυρίσει και του εξηγεί πως έχει πάρει χρησμό απ' τον Φοίβο ότι πρέπει να μείνει εκεί. Ο

Κρέοντας τον απειλεί πως αν δεν επιστρέψει θα πάρει τις κόρες του και ο Οιδίποδας ζητάει την βοήθεια του Χορού. Ο Χορός προσπαθεί να εμποδίσει τον Κρέοντα να πάρει τις κόρες. Οι ακόλουθοι του Κρέοντα, οι οποίοι έχουν πάρει νωρίτερα την Ισμήνη, παίρνουν την Αντιγόνη και αποχωρούν. Ο Κρέοντας απειλεί ότι θα πάρει και τον Οιδίποδα με την βία αλλά ο Χορός τον εμποδίζει. Εκείνη την στιγμή καταφθάνει ο Θησέας με τους φρουρούς του και ενοχλημένος από τις φωνές τους, οι οποίες διέκοψαν τη θυσία του, ζητάει να μάθει τι συμβαίνει. Ο Οιδίποδας παίρνει τον λόγο και του εξηγεί πως οι υπηρέτες του Κρέοντα φεύγουν με τις κόρες του κι ο Θησέας προστάζει τους φρουρούς του να τους σταματήσουν πριν βγουν απ' την Αθήνα. Στην συνέχεια, λέει στον Κρέοντα πως δεν είναι σωστό που μπήκε στην πόλη του και, χωρίς την άδεια του, πήρε τις κόρες του Οιδίποδα. Ο Κρέοντας υποχωρεί με ειρωνική δουλοπρέπεια και προσπαθεί να απολογηθεί λέγοντας πως νόμιζε ότι θα του επέτρεπε να τις πάρει εφόσον ανήκαν στην οικογένεια του. Προσθέτει, επίσης, πως ο Οιδίποδας είναι πατροκτόνος και δεν του αξίζει να κατοικεί στην πόλη τους, ούτε να δέχεται προστασία απ' αυτούς. Ο Οιδίποδας απολογείται λέγοντας πως ο Θεός όρισε όλη εκείνη την φρίκη και ο ίδιος είναι στην πραγματικότητα αθώος, πως δεν είχε επίγνωση των πράξεων του και πως όλα έγιναν άθελά του. Ισχυρίζεται, επίσης, ότι και ο Κρέοντας στην θέση του το ίδιο θα είχε πράξει. Ο Θησέας διατάζει τον Κρέοντα να τον οδηγήσει στις κόρες, ώστε να τις πάρει πίσω, λέει στον Οιδίποδα να περιμένει εκεί κι αποχωρεί με τον Κρέοντα. Αργότερα ο Θησέας επιστρέφει μαζί με τις κόρες του Οιδίποδα, την Αντιγόνη και την Ισμήνη. Αμέσως μετά την αναγνώριση των κορών από τον Οιδίποδα, σε έναν βαθιά συγκινητικό λόγο ο Οιδίποδας ευχαριστεί τον Θησέα που επιστρέφει σώες τις κόρες του. Ο Θησέας αποφεύγοντας να μιλήσει για την απελευθέρωση των κοριτσιών τον πληροφορεί ότι κάποιος συγγενής του επιθυμεί να του μιλήσει. Ο Οιδίποδας καταλαβαίνει ότι πρόκειται για τον γιο του, τον Πολυνείκη. Αρνείται να τον συναντήσει δηλώνει ότι τον μισεί και δεν θέλει να τον ακούσει. Τότε επεμβαίνει η Αντιγόνη και καταφέρνει να τον πείσει. Ο Οιδίποδας ωστόσο θέλει να εξασφαλίσει την προστασία του Θησέα.

Ύστερα από ένα χορικό όπου ο χορός μιλάει για τα βάσανα των γηρατειών, η Αντιγόνη ανακοινώνει την άφιξη του Πολυνείκη. Ο Πολυνείκης κοιτάζει συγκλονισμένος τον πατέρα του και τον λυπάται για την άθλια όψη του. Ο Οιδίποδας στέκει σιωπηλός απέναντί του και η Αντιγόνη συμβουλεύει τον αδερφό της να μιλήσει για τον λόγο της επίσκεψής του. Εκείνος σε έναν εκτενή λόγο εξιστορεί την εξορία του, καθώς ο Ετεοκλής τον έδιωξε, διότι ήθελε τον θρόνο. Θεωρεί ότι η κατάρρα του πατέρα του είναι η αιτία της εξορίας του. Αναφέρει ότι ξεσηκώνει εναντίον της Θήβας και παρακαλάει τον πατέρα του να τον στηρίξει όταν θα εκδικηθεί τον αδελφό του, διότι έχει λάβει χρησμό και σύμφωνα με αυτόν θα νικήσει όποιος έχει στο πλευρό του τον Οιδίποδα. Ο Πολυνείκης ανακοινώνει ότι θα διώξει τον Ετεοκλή από τον θρόνο, ο οποίος χαίρεται με την δυστυχία τους. Όμως, ο Οιδίποδας δεν δέχεται να τον στηρίξει. Τον κατηγορεί ότι τον έδιωξε από την πατρίδα του και τώρα κι αυτός ο ίδιος ζει τις ίδιες συμφορές. Δηλώνει ότι θα τον θυμάται πάντα ως φονιά του και χαίρεται που 'χε τις κόρες του δίπλα του. Ρίχνει βαριές κατάρες στον γιο του και του ζητάει να φύγει. Ο Πολυνείκης δεν απευθύνεται ξανά στον πατέρα του και θρηνεί για την μοίρα του. Ακολουθεί διάλογος με την αδελφή του, την Αντιγόνη. Της ζητάει αυτή κι η Ισμήνη να φροντίσουν για τον τάφο του. Αποχωρίζεται τις αδελφές του, ενώ η Αντιγόνη προσπαθεί να τον πείσει να μείνει μακριά από τον πόλεμο, καθώς οι χρησμοί του Οιδίποδα θα βγουν αλλά ο Πολυνείκης δεσμευμένος με την πολεμική του τιμή δεν υποχωρεί κι ας γνωρίζει πως βρίσκεται κοντά στον θάνατο, εξαιτίας της κατάρρας του πατέρα του. Εύχεται να μην συμβεί τίποτα κακό στις αδελφές του, να 'ναι πάντα σώες και προσεύχεται στους θεούς γι' αυτές. Αποχωρεί αποφασισμένος για πόλεμο και σίγουρος πως θα πεθάνει.

Επικρατεί ένα υποβλητικό σκηνικό, αφού ο Δίας βροντά και ο Οιδίποδας διστάζει τον θάνατο του. Το τέλος του πλησιάζει γι' αυτό επιθυμεί να μοιραστεί με τον Θησέα ένα πολύτιμο μυστικό. Ο Θησέας φτάνει στον τόπο όπου βρίσκονται οι υπόλοιποι και ζητά να μάθει τι συμβαίνει. Ο Οιδίποδας του εξηγεί πως οι βροντές και οι κεραυνοί των θεών και συγκεκριμένα του Δία, είναι σημάδια που σημαίνουν τον θάνατο του. Νιώθει πως τον καλεί ο θεός του κάτω κόσμου, ο Άδης, να πάει στον τόπο όπου θα αφήσει την ζωή του, δηλαδή στον τάφο του. Έτσι, παίρνει τους υπόλοιπους

και προσπαθεί να βρει τον τόπο αυτό. Αφού τον βρήκε, άρχισε να προετοιμάζεται για τον επικείμενο θάνατό του με τις τότε γνωστές προετοιμασίες. Έβγαλε τα ρούχα του, πλύθηκε και αποχαιρέτησε τις κόρες του, αφού πρώτα έβαλε αυτές και τον Θησέα να ορκιστούν. Οι κόρες του τον αγκάλιασαν και άρχισαν να κλαίνε και να τον θρηνούν. Εκείνος, όμως, δεν ήθελε να στεναχωριούνται γι' αυτόν, διότι επιτέλους τελείωναν τα βάσανά του. Έτσι, αφού πρώτα τους μίλησε, τους ζήτησε να φύγουν και να τον αφήσουν για λίγο μόνο με τον Θησέα. Ο τόπος άδειασε. Ο Οιδίποδας επιτέλους μπορούσε να πει στον Θησέα το πολύτιμο και σημαντικό μυστικό που θα μπορούσε να σώσει την πόλη του αν ο ίδιος αποκάλυπτε πουθενά. Τότε ακούγεται ο Θεός Ερμής να προτρέπει τον Οιδίποδα να βιαστεί. Ξαφνικά, ο Οιδίποδας εξαφανίζεται, σαν κάποιος απεσταλμένος Θεού να τον πήρε ή σαν να σχίστηκε η γη και να τον κατέβασε στον Άδη και στην Περσεφώνη, την βασίλισσα του κάτω κόσμου. Ο Θησέας άρχισε να προσεύχεται και να προσκυνά τους Θεούς του κάτω κόσμου. Ευτυχώς, ο θάνατος του Οιδίποδα δεν ήταν επίπονος.

Η Αντιγόνη φαίνεται πολύ απελπισμένη, ήδη της λείπει ο πατέρας της και δεν θέλει να φανταστεί την ζωή της μονάχα με την αγαπημένη της αδερφή, χωρίς αυτόν. Σκέφτεται να γυρίσει στην πατρίδα της. Ίσως εκεί να μπορέσει να λογικέψει τα αδέρφια της και να αποφύγει τον θάνατό τους. Αργότερα, ο αγγελιοφόρος εξιστορεί τα γεγονότα στους υπόλοιπους. Όλοι λυπούνται για την απώλεια του Οιδίποδα. Η Αντιγόνη και η Ισμήνη ζητούν από τον Θησέα, ο οποίος είχε αναλάβει την προστασία τους, να επισκεφθούν τον τάφο του πατέρα τους, αλλά εκείνος αρνείται. Τονίζει πως ο Οιδίποδας τον είχε προστάξει κανείς να μην επισκεφθεί τον τάφο του και να μην ακουστούν θρήνοι για εκείνον εκεί κοντά. Πριν πεθάνει, ο Οιδίποδας είπε στον Θησέα να μην σε κανέναν την τοποθεσία του τάφου του και τον έβαλε να ορκιστεί. Ο Θησέας του το υποσχέθηκε και ο Οιδίποδας του είπε πως αν δεν κρατήσει τον λόγο του, η πόλη του θα περάσει πολλά δεινά, ενώ αν τον κρατήσει θα μείνει αλώβητη και χωρίς συμφορές. Στην τελική σκηνή, ο Θησέας αρνείται να οδηγήσει τις δύο αδερφές στον τάφο του πατέρα τους, κρατώντας έτσι την υπόσχεσή του, και παράλληλα προσπαθεί να τις παρηγορήσει, μιλώντας τους για την ιερότητα του μυστικού τόπου και τους υπόσχεται να τις βοηθήσει να επιστρέψουν στην πατρίδα τους, προκειμένου να προλάβουν την αδελφοκτονία.

ΑΝΤΙΓΟΝΗ ΣΟΦΟΚΛΕΟΥΣ

Στον πρόλογο παρουσιάζεται η Αντιγόνη με την αδερφή της Ισμήνη. Η Αντιγόνη οδηγεί την αδερφή της έξω από τα τείχη για μία συνομιλία που δεν πρέπει να την ακούσει κανείς άλλος. Στέκεται απέναντί της και της ανακοινώνει την διαταγή του Κρέοντα να αφήσει άταφο τον Πολυνείκη και να θάψει με τιμές τον Ετεοκλή, επίσης αν κάποιος παραβεί αυτή τη διαταγή θα πεθάνει με λιθοβολισμό μπροστά στους κατοίκους της πόλης.

Η Αντιγόνη αποφασίζει να πάει να θάψει τον αδερφό της, παρά την διαταγή και την ποινή του δημόσιου λιθοβολισμού. Η Ισμήνη αντίθετα είναι μία υποταγμένη γυναίκα που είναι πρόθυμη να υπακούσει ακόμη και τις πιο οδυνηρές εντολές. Έντρομη της θυμίζει όλες τις συμφορές της οικογενείας τους, την παροτρύνει να μην παρακούσει τις εντολές του Κρέοντα και της υπόσχεται ότι θα κρατήσει σιωπή για όλα αυτά. Η Αντιγόνη ξεκινάει να πάει να θάψει τον νεκρό και της λέει να το πει σε όλους, διότι δεν θέλει να πάει ντροπιασμένη στον κόσμο των νεκρών.

Στην πάροδο παρουσιάζεται ο χορός που λέει ότι ο Πολυνείκης από φιλονικία τυφλωμένος χίμηξε πάνω στην χώρα του με το στρατό του, αλλά ο Δίας χάρισε στη Θήβα τη νίκη. Τώρα λοιπόν που ήρθε η νίκη να ξεχάσουν τον πόλεμο και να ξεσηκώσουν την Θήβα με χορούς.

Στο πρώτο επεισόδιο παρουσιάζεται ο Κρέοντας, ένας κυβερνήτης που έχει ύψιστο δόγμα του την παντοδυναμία της πολιτείας και αρνείται κάθε λογής μεταφυσική και δεν υπολογίζει καμία άλλη απόλυτη αρχή πάνω από την πολιτεία. Εκείνος ανακοινώνει στους άντρες του την απαγορευτική διαταγή του σχετικά με τον Πολυνείκη. Οι άντρες του έδειξαν ότι τον εμπιστεύονται να παίρνει τις αποφάσεις για νεκρούς και ζωντανούς. Πίστευαν ότι μόνο ένας ανόητος θα μπορούσε να παραβεί την εντολή ριψοκινδυνεύοντας τη ζωή του.

Ξαφνικά εμφανίζεται ένας από τους φύλακες του πτώματος και ανακοινώνει στον Κρέοντα ότι η ταφή έγινε και πως κανένας από τους φρουρούς δεν το έκανε, πίστευαν ότι οι θεοί είχαν βάλει το χέρι τους. Τότε ο Κρέοντας εκνευρισμένος λέει πως οι θεοί δεν νοιάζονται για εκείνους που θέλουν να κάψουν τους ναούς τους και θεωρεί πως κάποιος εχθρός πληρώθηκε για να κάνει την ταφή γιατί το χρήμα είναι ο χειρότερος θεσμός ανάμεσα στους ανθρώπους.

Επιπλέον, εκείνος απειλεί τον φύλακα πως αν δεν βρουν τον δράστη θα τιμωρήσει τον ίδιο με την σκληρότερη τιμωρία. Ο Φύλακας αντιδρά έντονα και παρά τις αλλεπάλληλες εντολές του Κρέοντα δεν κλείνει το στόμα του. Στο τέλος ανακουφισμένος που γλίτωσε φεύγει δηλώνοντας πως δεν θα τον ξαναδούν.

Στο δεύτερο επεισόδιο ο φύλακας εμφανίζεται απροσδόκητα και πάλι στη σκηνή φέρνοντας με χαρά την Αντιγόνη. Η Αντιγόνη έχει συλληφθεί για παραβίαση και ασέβεια στη θέληση του βασιλιά, για την ταφή του αδερφού της πράγμα το οποίο απαγορευόταν.

Ο Κρέοντας σαστισμένος ζητά εξηγήσεις από το φύλακα σχετικά με το συμβάν. Ο φύλακας του είπε ότι είδε την Αντιγόνη την ώρα που αυτός κι οι υπόλοιποι φύλακες είχαν τελειώσει με τον καθαρισμό του νεκρού, να πλησιάζει και να κλαίει και να οδύρεται πάνω από τον αδερφό της και να καταριέται. Μετά πήρε άμμο στα χέρια της και έριξε πάνω στο νεκρό αδερφό της. Ο φύλακας παραδέχεται ότι έπιασε την Αντιγόνη για να γλιτώσει ο ίδιος την τιμωρία από τον βασιλιά.

Ο Κρέοντας δίνει το δικαίωμα στην Αντιγόνη να ομολογήσει για την πράξη της. Αφού την ρωτάει για ποιο λόγο το έκανε, η κοπέλα με σθένος και περηφάνια κατηγορεί τους νόμους του βασιλιά και δείχνει πίστη στους νόμους των θεών. Αποδέχεται την ποινή του θανάτου και θεωρεί συνάμα τιμή της την πράξη της να θάψει τον ίδιο της τον αδερφό.

Ο Κρέοντας δεν μπορεί να δεχτεί ότι η Αντιγόνη τον περιφρονεί και τον προσβάλλει με την πράξη της. Εδώ δεν μιλά ο άρχοντας αλλά ο άνθρωπος στην προσπάθειά του να επιβληθεί. Την ίδια κατηγορία προσδίδει και στην αδερφή της Ισμήνη, και διατάζει να την φέρουν μπροστά του. Στην στιχομυθία που ακολουθεί ο Κρέοντας ρωτά την Αντιγόνη γιατί δεν έδειξε την ίδια αγάπη και στον

άλλο αδερφό της τον Ετεοκλή, που είναι και εκείνος νεκρός κι εκείνη του απαντά ότι οι νόμοι είναι ίσοι για όλους τους νεκρούς.

Στη συνέχεια φέρνουν την Ισμήνη με δάκρυα στα μάτια ,μετανιωμένη που δεν είχε συμμετάσχει στην ταφή του Πολυνείκη όπως της είχε ζητήσει η αδερφή της. Δείχνει αποφασισμένη να δεχτεί την τιμωρία του βασιλιά και υποστηρίζει μέχρι θανάτου την αδερφή της. Εκείνος την κατηγορεί ως συνεργό της Αντιγόνης. Στο διάλογο του Κρέοντα και της Ισμήνης επεμβαίνει η Αντιγόνη και προσπαθεί να εμποδίσει την Ισμήνη να ομολογήσει την ενοχή της. Η Αντιγόνη διεκδικεί την ταφή του Πολυνείκη ως μία πράξη που ανήκει αποκλειστικά στην ίδια. Η Ισμήνη όμως δείχνει αμετανόητη και πρόθυμη να μοιραστεί την ίδια ποινή με την αδερφή της. Ο Κρέοντας βλέποντας δύο αδερφές να αλληλοϋποστηρίζονται εκνευρίζεται και τις αναφέρει ως τρελές. Επίσης υποστηρίζει ότι δεν θα ήθελε τέτοιες ανάξιες γυναίκες για τον γιο του. Αμέσως μετά η Αντιγόνη ξεσπά με πίκρα ,λέγοντας «πόσο ατιμωτικά μιλάει ο πατέρας σου για σένα, Αίμων» προοικονομώντας τη σκηνή που ακολουθεί. Ο Κρέοντας όμως παραμένει αδιαπραγμάτευτος στην απόφασή του. Στη συνέχεια, ο χορός αναγγέλλει την άφιξη του Αίμονα.

Στο Γ'επεισόδιο παρουσιάζεται ο Κρέοντας σε διάλογο με τον γιό του, Αίμονα.. Ο Αίμονας αρχικά δείχνει ότι είναι με το μέρος του πατέρα του και υποστηρίζει ότι θα τον ακολουθεί σε ό,τι αποφάσεις και να πάρει. Επομένως βάζει τον πατέρα του πάνω από τον γάμο του. Στην συνέχεια ο Κρέοντας αρχίζει να καμαρώνει τον γιό του και να λέει ότι δεν πρέπει να υπάρχει τέτοια γυναίκα στην οικογένειά τους γιατί καταπατάει τους νόμους και θα πικραίνεται μια ζωή αν την παντρευτεί. Γι'αυτό τον λόγο θα την σκοτώσει γιατί δεν υπάρχει χειρότερο πράγμα από την αναρχία. Ο λόγος του Κρέοντα είναι μια ρήση που συνιστά υπακοή στον πατέρα του και στην κρατική εξουσία. Ο Αίμονας συμβουλεύει τον πατέρα του ώστε να τον αποτρέψει από αυτό που πρόκειται να κάνει γιατί φοβάται για εκείνον. Όμως ο Κρέοντας δεν τον ακούει και συγκρούονται μεταξύ τους. Ο Κρέοντας υπερασπίζεται την τιμή των δεσποτικών αξιωμάτων, ενώ ο Αίμονας του λέει ότι ποδοπατάει τον σεβασμό των Θεών. Ο Αίμονας όμως ήθελε να τον κάνει να καταλάβει πως αν σκοτώσει την Αντιγόνη θα υπάρξουν συνέπειες. Μετά την λογομαχία τους ο Αίμονας εγκαταλείπει ορμητικά την σκηνή με ανοιχτή απειλή ότι θα δώσει τέλος στην ζωή του. Ο Κρέοντας σχεδιάζει τον θάνατο της Αντιγόνης .

Στο Δ'επεισόδιο εμφανίζεται η Αντιγόνη να θρηνεί πικρά για την μοίρα της και να αρχίζει να φοβάται για αυτά που θα υποστεί . Μετά συνομιλεί με τον χορό μιλώντας για τον θάνατό της , ο χορός της λέει ότι ήταν υπερβολικό αυτό που έκανε και δεν έπρεπε να φέρει αντίρρηση σε αυτόν που έχει εξουσία και τώρα θα πληρώσει γι'αυτό . η Αντιγόνη στεναχωριέται και λέει ότι είναι άδικο να φύγει απ'την ζωή χωρίς να έχει παντρευτεί και χωρίς να την κλάψει κανένας . Στη εμφανίζεται ο Κρέοντας και της λέει πως με τα κλάματα δε γλιτώνει κανένας ωστόσο διάταξε να την θάψουν σε βαθύ λάκκο χωρίς να βάψουν τα χέρια τους με αίμα. η Αντιγόνη αρχίζει να συνειδητοποιεί ότι θα πεθάνει και παίρνει απόφαση ότι δεν θα ζήσει αλλά αντιθέτως θα πάει στον κάτω κόσμο να συναντήσει την οικογένειά της. Εκείνη την ώρα έρχεται ο Κρέοντας που απαιτεί επίσπευση της διαδικασίας χωρίς να της δίνει καμία ελπίδα ζωής αλλά την βεβαιώνει πως θα πεθάνει.

Στο Ε'επεισόδιο της τραγωδίας διαδραματίζεται η σκηνή ανάμεσα στον μάντη Τειρεσία και τον βασιλιά Κρέοντα. Σε αυτή τη συνάντηση τίθεται το θέμα για την συμπεριφορά του Κρέοντα απέναντι στον Πολυνείκη ,δηλαδή να τον αφήσει άταφο να τον κομματιάσουν τα σκυλιά. Βλέπουμε τον Τειρεσία να εναντιώνεται στον Κρέοντα και να του αναφέρει τις συνέπειες αυτής της απόφασής του, δηλαδή την ταραχή που προκάλεσε αυτή η απόφασή του και τη δυσaráεσκεια των Θεών όπως διαπίστωσε από τα σημάδια στη θυσία που προσπάθησε να τελέσει πριν λίγο. Ακόμη ο Τειρεσίας χαρακτηρίζει άρρωστο τον Κρέοντα λέγοντάς του πως τον έχει μολύνει η αρρώστια της αφροσύνης. Άρα λοιπόν μέχρι αυτό το στάδιο βλέπουμε τον εκρηκτικό διάλογο ανάμεσα στον Κρέοντα και τον Τειρεσία, όπου ο μάντης κατακρίνει τον βασιλιά και τον συμβουλεύει να αλλάξει γνώμη για τις συνέπειες που θα ακολουθήσουν. Ο Κρέοντας όμως δεν συμβιβάζεται με την πρόβλεψη του μάντη και συνεχίζει να υποστηρίζει το διάταγμά του χωρίς να μεταβάλλει την άποψη του. Δε φοβάται κανένα μίσμα. Ο μάντης τον προειδοποιεί ότι θα πληρώσει την ανόσια πράξη απέναντι στον νεκρό

με έναν νεκρό απ' το ίδιο του το αίμα. Ο Τειρεσίας αποχωρεί. Ο Κρέοντας δεν κρύβει απ' τον χορό τη ταραχή του και με μεγάλη δυσκολία πείθεται από τους γέροντες του χορού να αλλάξει την απόφασή του : να ελευθερώσει την Αντιγόνη και να θάψει τον Πολυνείκη. Ο Κρέων φεύγει απ' την σκηνή τονίζοντας ότι ίσως είναι καλύτερο να τηρεί κανείς τους νόμους των Θεών. Αμέσως μετά εμφανίζεται στην σκηνή ο αγγελιαφόρος ο οποίος ανακοινώνει πως ο Αίμονας αυτοκτόνησε δίπλα στην απαγχονισμένη Αντιγόνη. Την ίδια στιγμή εμφανίζεται από το παλάτι η Ευρυδίκη η γυναίκα του Κρέοντα και τότε ο αγγελιαφόρος αναγγέλλει τα νέα για τον θάνατο του Αίμονα . Άφωνη η Ευρυδίκη φεύγει από την σκηνή. Ένας διάλογος ανάμεσα στον κορυφαίο του χορού και τον Αγγελιαφόρο , γεμάτος ανησυχία για τις προθέσεις της, διακόπτεται απ' την είσοδο του Κρέοντα που έρχεται με το πτώμα του Αίμονα. Ο Κρέων θρηνεί και τον θρήνο του διακόπτει ο Εξάγγελος ο οποίος βγαίνει από το παλάτι και ανακοινώνει μια καινούρια συμφορά : η Ευρυδίκη έδωσε τέλος στη ζωή της μ' ένα ξίφος. Μετά από αυτά ο Κρέοντας αναλαμβάνει όλη την ευθύνη για τα δεινά που προξένησε και παρακαλεί να τον διώξουν από την πόλη.

ΕΠΤΑ ΕΠΙ ΘΗΒΑΣ

Το δράμα αρχίζει με τη ρήση του Ετεοκλή, που παρουσιάζεται στη σκηνή και προβάλλει με περηφάνια ξεχωριστή τον εαυτό του ως νόμιμο υπερασπιστή της Θήβας, γιατί δεν επιθυμεί να δει την πόλη του να παραδίνεται σε ξενόγλωσσο στρατό. Προτρέπει τους Θηβαίους να υπερασπιστούν τους θεούς, τους βωμούς και τη λατρεία τους, και διαπιστώνει με ικανοποίηση πως, ως τώρα, έπραξαν με επιτυχία. Σήμερα όμως, που ο αλάθητος μάντης τους προειδοποίησε πως ο εχθρός σχεδιάζει ύπουλη νυχτερινή επίθεση στην πόλη, τους καλεί όλους στις επάλξεις. Ένας Αγγελιοφόρος, που φτάνει τη στιγμή εκείνη, επιβεβαιώνει τη μαντεία. Είδε, λέει, με τα μάτια του τους έξι στρατηγούς του εχθρού, μαζί τους και τον Πολυνείκη, να ορκίζονται ότι θα κατασκάψουν συθέμελα τη Θήβα ή θα πεθάνουν. Ο Ετεοκλής, που πληροφορείται την απειλή, προσφεύγει στους θεούς και ζητά από αυτούς αλλά και από την πατρογονική κατάρα να προστατέψουν την ελεύθερη γη του Κάδμου και αποχωρεί από τη σκηνή.

Στην άδεια σκηνή μπαίνει ο χορός των Θηβαίων γυναικών, δίνοντας την εικόνα του πανικού που επικρατεί: ο εχθρικός στρατός πλησιάζει την πόλη. Πυκνή σκόνη σηκώνεται στον αέρα, ακούγεται ο ήχος των ασπίδων και ο κρότος των ακοντίων και των αρμάτων των Αργείων. Οι γυναίκες τρέμουν από το φόβο τους και προσεύχονται στους θεούς να απομακρύνουν τον κίνδυνο από την πόλη. Επιστρέφει ο Ετεοκλής και κατηγορεί σκληρά τις πανικόβλητες γυναίκες γιατί αποθαρρύνουν με τη συμπεριφορά τους, τους πολεμιστές. Στη συνέχεια τις ενθαρρύνει προτείνοντάς τους ψυχραιμία και πειθαρχία, γιατί η πειθαρχία, τονίζει, είναι μητέρα της σωτηρίας και της νίκης. Βιάζεται να φύγει, γιατί θέλει να τοποθετήσει τους έξι πολεμάρχους, και με τον ίδιο εφτά, στις εφτά πύλες του κάστρου, γερούς αντίμαχους στους εχθρούς της πόλης. Ο χορός θέλει να υπακούσει στη θέληση του άρχοντα για θάρρος και εγκαρτέρηση, μα δεν μπορεί. Ο φόβος είναι μεγαλύτερος από τα ενθαρρυντικά λόγια. Αναλογίζεται τις συνέπειες της ήττας και απαριθμεί τα δεινά της.

Τρέχοντας μπαίνει στη σκηνή ο αγγελιοφόρος, ενώ από το αντίθετο μέρος έρχεται ο Ετεοκλής και προχωρεί βιαστικά προς αυτόν. Η πρώτη σκηνή του Β' επεισοδίου αποτελεί τον πυρήνα της τραγωδίας και περιέχει την περιγραφή των επτά αρχηγών των Αργείων και των επτά Θηβαίων στρατηγών, που ταγμένοι μπροστά στις επτά πύλες της πόλης είναι έτοιμοι να αντιμετωπίσουν τους αντιπάλους τους. Ο Αγγελιοφόρος ονομάζει και χαρακτηρίζει κάθε φορά έναν από τους επιδρομείς περιγράφοντας το σχέδιο της ασπίδας τους. Ο Ετεοκλής στην απάντησή του περιγράφει κάθε φορά τον Θηβαίο υπερασπιστή που τοποθετείται σε καθεμιά πύλη της πόλης απέναντι από έναν αντίπαλο, ειρωνευόμενος τα σήματα των εχθρικών ασπίδων.

Αρχικά ο Αγγελιοφόρος ενημερώνει πως στις πρώτες πύλες, τις Προιτίδες, έλαχε κλήρο ο Τηδέας που απειλεί ότι θα εξαφανίσει τη Θήβα. Η ασπίδα του είναι στολισμένη μ' ένα ξιπασμένο σημάδι

που εικονίζει τον έναστρο ουρανό με το ολόγιομο φεγγάρι. Ο Ετεοκλής δεν φοβάται τον Τυδέα και αντίπαλό του ορίζει τον Μελάνιππο, τον γιο του Αστακού ο οποίος είναι γενναίος πολεμιστής και μισεί την υπεροψία. Ο Αγγελιοφόρος συνεχίζει να αναφέρει πως στις πύλες της Ηλέκτρας έχει οριστεί ο Καπανέας, ο γιγαντώσωμος που στην ασπίδα του έχει χαράξει ένα γυμνό άνδρα που κρατά δαυλό αναμμένο. Και πάνω της γράφει με χρυσά γράμματα : "την πόλη θα κάψω". Ο Ετεοκλής δεν φοβάται τα λόγια του αγγελιοφόρου και αντίπαλό του ορίζει τον άξιο Πολυφάντη ,που τον προστατεύει η Άρτεμη, και ζητά από τον αγγελιοφόρο να συνεχίσει. Τρίτος στις Νηίστες πύλες τάχθηκε ο Ετεοκλος με το φοβερό άρμα που στην ασπίδα του έχει χαράξει έναν πολεμιστή που σκαρφαλώνει στον πύργο των εχθρών για να τον λεηλατήσει. Αντίπαλός του σύμφωνα με τον Ετεοκλή θα είναι ο Μεγαρέας, ο γιος του Κρέοντα, που στην ασπίδα του έχει τον κεραυνό του Δία. Η αποκάλυψη του αγγελιοφόρου συνεχίζεται με τον Ιππομέδοντα στις πύλες της Όγκας Αθηνάς, ο οποίος έχει σκαλίσει την γερή ασπίδα του με έναν τυφώνα που βγάζει φωτιές. Κατά την άποψη του αυτός είναι ο ισχυρότερος αντίπαλος. Ο βασιλιάς της Θήβας υποστηρίζει ότι η θεά Αθηνά -που της ύβρης είναι τιμωρός- θα τους βοηθήσει να τον αντιμετωπίσουν, και αντίπαλο του Ιππομέδοντα τοποθετεί τον Υπέρβιο, γιο του Οίνοπα. Για την Πέμπτη πύλη του Αμφίωνα κληρώθηκε για τους Αργείους ο Αρκαδινός Παρθενοπαίος που σέβεται το δόρυ του περισσότερο και από τους θεούς. Στην ασπίδα του έχει ζωγραφισμένη μία Σφίγγα που κρατάει στα νύχια της έναν Θηβαίο πολεμιστή. Ο Ετεοκλής πιστεύει πως οι θεοί θα δικαιώσουν τη Θήβα , γιατί τιμωρούν τους άθεους, και στην πύλη αυτή ορίζει τον αδελφό του Υπέρβιου, τον Άκτορα. Ο αγγελιοφόρος μιλά για τις έκτες πύλες , τις Ομολωίδες, όπου τάχθηκε ο γενναίος μάντης Αμφιάραος, ο οποίος διαφέρει από τους προηγούμενους καθώς κρατά την ασπίδα του σεμνά, γιατί υποστηρίζει ότι όποιος σέβεται τους θεούς είναι ανίκητος. Ο αγνός και θεοσεβούμενος μάντης μετέχει στον πόλεμο αντίθετα προς τη συνειδησή του. Κρατά σιωπηλός μια λευκή ασπίδα χωρίς κενόδοξο σήμα. Κατηγορεί τον Πολυνείκη που πολεμά εναντίον της πατρίδας του. Ο Ετεοκλής στην απάντησή του επισημαίνει την τραγική θέση αυτού του αντιπάλου που αναγκάζεται να πολεμήσει χωρίς τη θέλησή του και αντίπαλό του ορίζει τον Λασθένη, έναν άνδρα δυνατό και μυαλωμένο . Στην έβδομη και τελευταία πύλη ορίζεται ο Πολυνείκης ο οποίος καταριέται την πατρική του πόλη και ζητά να αντιμετωπίσει τον Ετεοκλή και ή να τον σκοτώσει ή να τον διώξει από την πόλη ζωντανό όπως έκανε και ο ίδιος σε αυτόν. Πάνω στην ασπίδα του είναι σχεδιασμένη η Δίκη και οδηγεί τον οπλισμένο Πολυνείκη πίσω στην πατρίδα του για ν' αναλάβει την εξουσία που του στέρησε ο αδελφός του. Ο Ετεοκλής θέλει να αντιμετωπίσει τον Πολυνείκη και τον χαρακτηρίζει ως συνώνυμο της έχθρας. Ισχυρίζεται πως όλα αυτά που συμβαίνουν μεταξύ των δύο αδελφών είναι αποτέλεσμα της κατάρας του Οιδίποδα, του πατέρα τους. Ο χορός τον παρακαλεί να μην πάει στην έβδομη πύλη, όμως ο Ετεοκλής συνειδητοποιεί πως η μονομαχία στην έβδομη πύλη είναι η μοίρα του και η ύστατη συνέπεια της κατάρας που βάραινε το σπίτι τους. Η κορυφαία του χορού εξορκίζει τον βασιλιά να μην αναλάβει έναν αγώνα όπου θα χυθεί αδελφικό αίμα. Όμως ο Ετεοκλής μένει αμετακίνητος στην απόφασή του. Με μια φράση για την αδυναμία του ανθρώπου να αποτρέψει την θεόσταλτη συμφορά, ο Ετεοκλής γεμάτος ηρωικό μεγαλείο φεύγει για τον πόλεμο αν και γνωρίζει ότι η κατάρα του Οιδίποδα θα οδηγήσει τους δύο αδελφούς στην καταστροφή.

Ακολουθεί το Γ' επεισόδιο. Εδώ βρίσκεται η "καταστροφή" του δράματος, η οποία επέρχεται με τον αμοιβαίο φόνο των δύο αδελφών. Την είδηση τη φέρνει ο αγγελιοφόρος ο οποίος προσθέτει ότι η πόλη σώθηκε από τον κίνδυνο γιατί οι Θηβαίοι νίκησαν τη μάχη. Ο χορός θρηνεί το άθλιο τέλος των δύο αδελφών με το οποίο ξεπληρώθηκε η κατάρα του Οιδίποδα. Αναφέρουν τον Λαίο που απόκτησε παιδί παρά τη συμβουλή του Απόλλωνα, τον Οιδίποδα, που σκότωσε τον πατέρα του και έκανε παιδιά με τη μητέρα του και τονίζουν ότι η κατάρα έφτασε ως την τρίτη γενιά των Λαβδακιδών, δηλ. τον Ετεοκλή κ' τον Πολυνείκη.

Τα πτώματα των σκοτωμένων αδελφών φέρονται στη σκηνή, όπου έρχονται οι δύο αδελφές τους, Αντιγόνη και Ισμήνη, και τους θρηνούν. Ο θρήνος τους συμπληρώνεται από το θρήνο των γυναικών του χορού και η τραγωδία τελειώνει με την εμφάνιση του κήρυκα στη σκηνή. Ο κήρυκας αναγγέλλει σε όλους την απόφαση των αρχόντων για τα δύο αδέλφια. Η απόφαση για τον Πολυνείκη είναι να

μείνει άταφος και να πεταχτεί έξω από τα τείχη για να τον φάνε τα όρνια. Ενώ για τον Ετεοκλή είναι να ταφεί με τιμές, γιατί έδειξε αγάπη για την πόλη του. Η Αντιγόνη όμως αντιδρά και αποφασίζει παρά τις αποφάσεις των αρχόντων να θάψει τον Πολυνείκη. Ο κήρυκας προσπαθεί να την εμποδίσει όμως εκείνη παραμένει αμετάπειστη. Τέλος, ο χορός διαιρείται σε δύο ημιχόρια, το καθένα από τα οποία εκφράζει και διαφορετική γνώμη για την ταφή των δύο αδελφών. Τα νεκρά αδέλφια για άλλη μία φορά χωρίζονται στον ύστατο δρόμο τους.

ΦΟΙΝΙΣΣΑΙ ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

Στον πρόλογο εμφανίζεται η γερόντισσα βασίλισσα Ιοκάστη. Θλιμμένη βγαίνει από το παλάτι της Θήβας. Δεν έχει να θυμηθεί καμία ευτυχία. Είναι η πιο δυστυχισμένη μάνα του πιο δυστυχισμένου ανθρώπου που γεννήθηκε στον κόσμο, του Οιδίποδα. Κάνει μια αναδρομή στα περασμένα: πως ο Λάιος δεν σεβάστηκε την απαγόρευση του Απόλλωνα να αποκτήσει παιδιά, πως εκτέθηκε ο Οιδίπους, πως σώθηκε και πως ανατράφηκε κοντά στον Πόλυβο, που η γυναίκα του εδώ, παρουσίασε το έκθετο για το δικό της παιδί. Πολύ χαρακτηριστικά αιτιολογείται η μοιραία συνάντηση πατέρα και γιου στη Φωκική Σχιστή οδό: και οι δύο ήθελαν να συμβουλευτούν το μαντείο, ο Οιδίπους για την καταγωγή του, ο Λάιος για το παιδί που είχε εκθέσει. Η Ιοκάστη εδώ επιζεί μετά την αποκάλυψη της αλήθειας και την τύφλωση του Οιδίποδα. Οι γιοι του όμως, για να σκεπάσουν την ντροπή, τον φυλάκισαν, επισύροντας έτσι πάνω τους την κατάρα του: να μοιράσουν κάποτε την κληρονομιά με το ξίφος. Εκείνοι, για να αντιμετωπίσουν το πρόβλημα, συμφώνησαν να εναλλάσσονται ο ένας με τον άλλο στην εξουσία κάθε χρόνο. Μόλις όμως πήρε την αρχή ο Ετεοκλής, εξόρισε τον αδελφό του και δεν έδειχνε διάθεση να παραχωρήσει το θρόνο. Τότε ο Πολυνείκης παντρεύτηκε στο Άργος τη θυγατέρα του Αδράστου και με τη βοήθεια του πεθερού του συγκέντρωσε στρατό και τώρα είναι στρατοπεδευμένος μπρος από τη Θήβα. Η Ιοκάστη τον κάλεσε με έναν αγγελιοφόρο να έρθει, μήπως μπορέσει έστω και την τελευταία στιγμή να συμφιλιωθεί με τον αδελφό του. Αμέσως μόλις φεύγει η Ιοκάστη, πάνω στη στέγη της σκηνής, εμφανίζεται ο παιδαγωγός της Αντιγόνης, ο οποίος εξετάζει προσεχτικά ολόγυρα, μήπως είναι κανείς κοντά στο παλάτι και μετά αφήνει την Αντιγόνη να ανέβει τη σκάλα. Ο παιδαγωγός κατονομάζει όλους εκείνους τους επιδρομείς που συγκροτούν το κεντρικό μέρος των «Επτά», αλλά με τελείως αλλαγμένη σειρά και παραλείποντας τον Ετέοκλο, που το όνομά του θυμίζει πολύ έντονα το όνομα του Ετεοκλή. Είναι θαυμάσια δοσμένες οι αντιδράσεις της Αντιγόνης, καθώς η κόρη ταλαντεύεται ανάμεσα στο φόβο και την αδελφική τρυφερότητα. Μόλις έχει καταραστεί τον Παρθενοπαίο, που ήρθε να λεηλατήσει την πόλη της αλλά στο αντίκρισμα του Πολυνείκη δεν έχει παρά έναν πόθο: να αγκαλιάσει τον αδελφό που τόσο καιρό είχε στερηθεί. Τον πρόλογο κλείνουν η παράκληση της κόρης στην Άρτεμη, και τα λόγια του Παιδαγωγού, που βλέποντας να μπαίνει ο χορός, συμβουλεύει την Αντιγόνη να γυρίσει στο παλάτι.

Πρωτότυπη είναι η επιλογή του χορού. Είναι ένας χορός από γυναίκες της Φοινικικής Τύρου, που στέλνουν ζωντανό αφιέρωμα για το θεό των Δελφών και σταθμεύουν για μια ανάπαυλα στη Θήβα, επειδή ο Κάδμος, ο ιδρυτής της πόλης, είχε έρθει κάποτε εδώ από την Τύρο αναζητώντας την Ευρώπη. Οι γυναίκες αυτοπαρουσιάζονται και μιλούν γεμάτες λαχτάρα για τον ιερό προορισμό τους που είναι ο ναός του δελφικού θεού. Ταυτόχρονα εκφράζεται η έγνοια τους για τη συγγενική πόλη και η αγωνία τους για τον επικείμενο αγώνα.

Στην αρχή του πρώτου επεισοδίου εμφανίζεται ο Πολυνείκης. Στο μονόλογο προβάλλεται ολοκάθαρα η αφύσικη θέση του: η πατρίδα του έχει καταστεί χώρα εχθρική όπου είναι υποχρεωμένος να κινείται με άκρα προσοχή, στηρίζοντας την ασφάλειά του τότε στο ξίφος του, τότε στο άσυλο των βωμών. Ο χορός καλεί από το παλάτι την Ιοκάστη, ενώ ταυτόχρονα χαιρετά τον νεοφερμένο προσκυνώντας τον, κατά τα έθιμα της Ανατολής. Καθώς έρχεται η Ιοκάστη, τονίζει με έμφαση τον γερασμένο ρυθμό των βημάτων της. Μάνα και γιος συναντιούνται σε μια θαυμάσια

σκηνή και έχουν να πουν πολλά. Η μάνα μιλάει για τη χαρά της μέσα σε δάκρυα και θερμούς εναγκαλισμούς, που ξαναβλέπει το εξόριστο παιδί της. Στην αρχή του λόγου της, ξεχειλίζει πλατιά η μητρική αγαλλίαση. Ύστερα, θρηνεί για τη μοίρα του Οιδίποδα και το γάμο του Πολυνείκη, που έγινε σε έναν τόπο ξένο, μακριά από τη μητέρα του. Και η ίδια, όπως και ο Παιδαγωγός, δεν αμφιβάλει καθόλου για το δίκιο του Πολυνείκη. Ο νέος περιγράφει τη βαθιά πίκρα του, που είναι υποχρεωμένος να μπει στην πόλη να είναι εχθρική. Είναι, ωστόσο βαθιά συγκινημένος ξαναβλέποντας το πατρικό χώμα. Όταν ρωτά για τον πατέρα και τις δυο αδελφές του, η Ιοκάστη αποκρίνεται με ένα σύντομο θρήνο, γιατί και την ίδια πνίγουν οι ερωτήσεις, που βρίσκουν τις απαντήσεις τους στην επόμενη στιχομυθία. Η Ιοκάστη θέλει να μάθει για την αθλιότητα και τις ταλαιπωρίες της εξορίας. Ο γιος με δύναμη θα ιστορήσει τις πίκρες, τα βάσανα και τους εξευτελισμούς που δοκιμάζει στην ξενιτιά ένας διωγμένος από την πατρίδα του. Η αδικία του αδερφού του τον αναγκάζει να στερηθεί την πατρίδα του. Αυτή η αδικία είναι που τον ανάγκασε να έρθει τώρα με ξένο στρατό για να αποκτήσει ξανά και να πάρει το δίκιο του απ' την πατρική κληρονομιά. Στη συνέχεια ο Πολυνείκης εκθέτει τα καθέκαστα της εκστρατείας: γνωρίζει πόσο ηθικά προβληματική είναι επιδρομή εναντίον της ίδιας της πατρίδας, ελπίζει όμως ότι η μητέρα του θα συμφιλιώσει τους δυο αντιπάλους. Επάνω στη συνομιλία Ιοκάστης και Πολυνείκη έρχεται και Ετεοκλής που όπως αμέσως δηλώνει στη μητέρα του, μόνο για το χατίρι της παράτησε στη μέση την οργάνωση της άμυνας εκεί έξω στους πύργους του κάστρου. Η Ιοκάστη, που μιλεί αυστηρότερα στον Ετεοκλή και ηπιότερα στον Πολυνείκη, δίνει πρώτα το λόγο στον Πολυνείκη, ο οποίος υπερασπίζει τη νόμιμη διεκδίκηση του και δηλώνει ότι είναι τόσο έτοιμος για συμφιλίωση όσο και για πόλεμο. Αν και δεν μπορεί ούτε ο Ευριπίδης να απαλλάξει τον Πολυνείκη από την ενοχή της επιδρομής εναντίον της πατρίδας του, του έχει αναγνωρίσει, ωστόσο το δικαίωμα της νόμιμης διεκδίκησης και με την προθυμία του για συμφιλίωση, καθώς και με την αγάπη του για την πατρίδα και τη μητέρα του, τον έχει παρουσιάσει έτσι, που να φαίνεται ότι είναι ο καλύτερος από τους δύο αδερφούς. Ο Ετεοκλής ομολογεί πίστη στην εξουσία και τονίζει ότι ο αδελφός του έπρεπε πρώτα να διαπραγματευτεί, αντί να στρατοπεδεύσει ένοπλος μπροστά στην πόλη. Στο τέλος του λόγου του ο Ετεοκλής επαναλαμβάνει την ομολογία που διατύπωσε στην αρχή. Στα δύο αδέλφια αποκρίνεται η Ιοκάστη, με ένα λόγο συμβουλευτικό. Πρώτα στρέφεται στον Ετεοκλή και ονομάζει τη δύναμη που τον κινεί με το πραγματικό της όνομα: είναι η φιλοτιμία, η χειρότερη θεότητα. Σ' αυτήν αντιθέτει την ισότητα, τη δύναμη που φέρνει τάξη ανάμεσα στους ανθρώπους, όπως και στο σύμπαν. Και όταν η Ιοκάστη προσάπτει στο γιο της τη μορφή της παράλογης απληστίας, πίσω από τη λέξη κρύβεται η έννοια της πλεονεξίας. Τέλος, συμβουλεύει τον Ετεοκλή θυμίζοντας του ότι έχει να διαλέξει ανάμεσα στην τυρρανίδα και το καλό της πόλης, αφού η ήττα του θα σήμαινε τη δική της καταστροφή. Σαν κατακλείδα ακούγεται στον τελευταίο στίχο αυτού του μέρους η λέξη φιλότιμος. Ο λόγος προς τον Πολυνείκη είναι συντομότερος και συνάπτεται με το τελευταίο επιχείρημα που η Ιοκάστη είχε χρησιμοποιήσει εναντίον του Ετεοκλή. Να καταστρέψει την πατρίδα του, τι θαυμάσια νίκη αλήθεια! Και αν νικηθεί, τι λογής επιστροφή στο Άργος! Έπειτα έχουμε μια στιχομυθία ανάμεσα στους δυο αδελφούς. Στο διάλογο μπαίνει και η Ιοκάστη. Τα μέτωπα όμως μένουν σταθερά, μόνο καταγγελίες ακούγονται και από τις δυο πλευρές. Ο Πολυνείκης εκφράζει την επιθυμία να δει τον πατέρα του και τις αδελφές του και ο Ετεοκλής να του το αρνείται σκληρά. Η αλληλοκτονία των αδελφών προετοιμάζεται καθαρά, όταν ο Πολυνείκης δηλώνει ότι όποιος χτυπήσει με ξίφος θα δοκιμάσει την ίδια τύχη και όταν ο Ετεοκλής ζητά να μάθει τη θέση του αδελφού του στην παράταξη, για να σταθεί αντιμέτωπος του. Οι σύντομοι λόγοι κλείνουν τη σκηνή. Τώρα ο Πολυνείκης έχει το μεγαλύτερο μέρος, όπου ακόμη μια φορά συγκεφαλαιώνει τις κατηγορίες και το μίσος του. Ο Ετεοκλής φεύγει από τη σκηνή προσθέτοντας τη δίψα για φιλονικία που κρύβεται ακόμη και μέσα στο όνομα του αδελφού του.

Στο 1ο στάσιμο ο χορός ψάλλει την ίδρυση της Θήβας από τον Κάδμο και τη γέννηση του Διόνυσου, την πάλη του Κάδμου με τον δράκοντα και τη σπορά των δοντιών. Τέλος παρακαλεί τον γενάρχη Έπαφο, την Περσεφόνη και τη Δήμητρα να προστατεύσουν την πόλη.

Ενώ το 1ο επεισόδιο κλείνει τελεσίδικα τη φάση της πιθανής συμφιλίωσης, στο δεύτερο μια

σκηνή συνάντησης, που εισάγεται πολύ ρεαλιστικά, παρουσιάζει τον Ετεοκλή και τον Κρέοντα. Στον εισαγωγικό διάλογο, στα λόγια του Κρέοντα, ο Πολυνείκης παρουσιάζει κάτω από διαφορετικό φως, όπως άλλωστε και η αποτυχία της προσπάθειας για συμφιλίωση: ο επιδρομέας έχει μεγαλύτερη ιδέα για τον εαυτό του από ότι η Θήβα στηρίζει τα αντί στον Άδραστο και στον στρατό του. Στα επόμενα πρέπει να έχουμε στο νου μας όχι τόσο τη νόμιμη διεκδίκηση του ενός όσο την απεριόριστη δίψα και των δυο για εξουσία και πόλεμο. Στη στιχομυθία διάφορες προτάσεις επιθετικής τακτικής όπως μάχη σε ανοικτή πεδιάδα, νυκτερινός αιφνιδιασμός, επίθεση την ώρα του γεύματος του νεότερου στρατηγού συναντούν την άρνηση του Κρέοντα, ώσπου στην ανυπόμονη ερώτηση του Ετεοκλή – πως έπρεπε επιτέλους να ενεργήσει, μήπως να παραδώσει την πόλη; εκείνος αποκρίνεται προτείνοντας την επάνδρωση των επτά πυλών. Στον σύντομο λόγο που κλείνει τη σκηνή, ο Ετεοκλής αρνείται να κατονομάσει έναν έναν τους υπερασπιστές των πυλών. Η άρνηση του αιτιολογείται θαυμάσια με το πρόσχημα της πίεσης του χρόνου. Κατόπιν ο Ετεοκλής δίνει τις τελευταίες του εντολές. Ο Κρέων πρέπει, ως κύριος, να φροντίσει, για το γάμο της Αντιγόνης και να στείλει το γιο του Μενοικέα στον Τειρεσία για να ζητήσει συμβουλές, μια αποστολή που δεν μπορεί να αναλάβει ο ίδιος ο Ετεοκλής επειδή βρίσκεται σε εχθρικές σχέσεις με το μάντη. Αν νικούσε η πόλη, ο Πολυνείκης δεν έπρεπε να ταφεί στη θηβαϊκή γη. Η απαγόρευση του Ετεοκλή δεν είναι καθόλου παράλογη, αφού ο ίδιος σκέφτεται και τον δικό του θάνατο, ακόμη και στην περίπτωση που θα νικήσει επιπλέον, πρέπει να προστεθεί ότι αυτή η απαγόρευση αφορά αποκλειστικά τη θηβαϊκή γη, ενώ αφήνεται ανοιχτή η δυνατότητα ταφής σε διαφορετικό τόπο, αντίθετα από την εντολή του Κρέοντα στην Αντιγόνη.

Στο 2ο στάσιμο ο χορός θρηνεί τα δεινά του πολέμου και τη μοίρα του Οιδίποδα, που έφερε τη διχόνοια των γιων του, καθώς επίσης αναφέρεται στους Σπαρτούς, την Αρμονία και τον Αμφίονα, ανατρέχοντας έτσι στο απώτερο μυθικό παρελθόν της Θήβας.

Το τρίτο επεισόδιο είναι αφιερωμένο είναι αφιερωμένο στον Μενοικέα το γιο του Κρέοντα. Εμφανίζεται ο Τειρεσίας οδηγημένος από την κόρη του και τον Μενοικέα. Στον διάλογο του με τον Κρέοντα αναφέρει ότι έρχεται από την Αθήνα, όπου έδωσε σημαντικές συμβουλές για τον πόλεμο με τον Εύμολπο και γι' αυτόν τον λόγο οι Αθηναίοι του δώρισαν ένα χρυσό στεφάνι. Στο λόγο του ο μάντης αναφέρεται στις εχθρικές σχέσεις που είχε με τους γιους του Οιδίποδα, γιατί τους είχε κατηγορήσει για τη συμπεριφορά τους απέναντι στον πατέρα τους. Η κατάρα θα τους φέρει θάνατο απ' τα ίδια τους τα χέρια. Ο μάντης ξέρει καλά το τέλος τους. Το πρώτο πράγμα που έπρεπε να γίνει για τη σωτηρία της Θήβας ήταν να μην αφήσουν κανένα από την οικογένεια του Οιδίποδα να μείνει στην πόλη είτε σαν άρχοντας είτε σαν πολίτης. Επίσης ο Τειρεσίας ύστερα απ' τις επίμονες προσπάθειες του Κρέοντα αποκαλύπτει το δεύτερο μέτρο για τη σωτηρία της πόλης: πρέπει να θυσιαστεί ο Μενοικέας. Γεμάτος απόγνωση ο Κρέων, τον εκλιπαρεί να αποκρύψει αυτό το χρησμό, όμως ο Τειρεσίας αρνείται. Ο Τειρεσίας αποκαλύπτει το νόημα της θυσίας: Ο Άρης είναι οργισμένος με την πόλη, επειδή ο Κάδμος σκότωσε το δράκοντα, γι' αυτό τώρα απαιτεί να πεθάνει ένας από τους Σπαρτούς που γεννήθηκαν από τα δόντια εκείνου. Ο μάντης αποχωρεί ενώ ο Κρέοντας, αποφασισμένος να σώσει τον γιο του, τον προστάζει να φύγει αμέσως. Του προτείνει να προχωρήσει ώσπου να φτάσει στη Δωδώνη. Ο Μενοικέας προσποιείται ότι συμφωνεί, μόλις όμως φεύγει ο πατέρας του, αναγγέλλει στο χορό με συγκίνηση την απόφαση του να αυτοκτονήσει, πέφτοντας απ' τα τείχη της πόλης στη σκοτεινή σπηλιά του δράκοντα.

Στο 4ο επεισόδιο ορμά στη σκηνή ο Αγγελιοφόρος και καλεί την Ιοκάστη να βγει από το παλάτι. Εκείνη ρώτα για τον Ετεοκλή και τον Πολυνείκη και μαθαίνει ότι ζουν και οι δύο. Ο Αγγελιοφόρος ανακοινώνει αρχικά τη νίκη της Θήβας και κατόπιν αρχίζει την αφήγηση του. Αρχίζει με τη θυσία του Μενοικέα και την οργάνωση της άμυνας στις πύλες που είχε επιμεληθεί ο Ετεοκλής. Στη συνέχεια αναφέρει τους επτά επιδρομείς να παρατάσσονται μπροστά στις επτά πύλες και περιγράφει τα εμβλήματα πάνω στις ασπίδες τους. Περιγράφει τις πολεμικές προσπάθειες του Παρθενοπαίου, του Τυδέα και του Καπανέα, οι οποίες όμως απέτυχαν. Μετά την αποτυχία τους, ο Άδραστος αναδιπλώνει το στρατό του ενώ οι Θηβαίοι τους πιέζουν. Η Ιοκάστη επέμενε να μάθει τι σχεδιάζουν οι γιοι της και πιστεύει ότι ο Αγγελιοφόρος της κρύβει μερικά πράγματα. Στο δεύτερο

μέρος της αφήγησης του εκείνος εκθέτει ότι ο Ετεοκλής πρότεινε να αποφασιστεί ο αγώνας σε μια μονομαχία του ίδιου εναντίον του αδερφού του. Ο Πολυνείκης συμφώνησε για τη μονομαχία και τα δύο αδέρφια άρχισαν να οπλίζονται. Επειδή έχει ταραχτεί η Ιοκάστη οι μάντιες την συμβουλεύουν να εμποδίσει αυτήν την μονομαχία ανάμεσα στα δύο αδέρφια, έστω και την τελευταία στιγμή και κάλεσε την Αντιγόνη από το παλάτι. Στην στιχομυθία φαίνεται η ηρωική στάση της Ιοκάστης η οποία παρακινεί την Αντιγόνη να πάνε μαζί στο πεδίο της μάχης είτε για να σταματήσει την μονομαχία είτε να πεθάνει και αυτή στο πεδίο της μάχης με τους γιους της.

Στην σκηνή της εξόδου, εμφανίζεται ο Κρέοντας ο οποίος θρηνεί τον Μενοικέα, το γιο του που θυσίασε την ζωή του για την πατρίδα του. Ταυτόχρονα όμως αναζητεί την Ιοκάστη, η οποία θα αναλάβει την ταφή του Μενοικέα. Εκείνη την στιγμή έρχεται και ο δεύτερος αγγελιοφόρος, που ανακοινώνει τον θάνατο του Ετεοκλή, του Πολυνείκη και της Ιοκάστης.

Ο αγγελιοφόρος μας περιγράφει με παραστατικό τρόπο τη μονομαχία μεταξύ των δυο αδελφών. Κατά την περιγραφή μας τονίζει τις προσευχές τους προς τους θεούς. Ο καθένας διψά για το αίμα του άλλου. Και οι δυο είναι ένοχοι. Τη μονομαχία που ακολουθεί, ο αγγελιοφόρος την περιγράφει με ρεαλιστικές λεπτομέρειες, διότι αναφέρει μέχρι και το παραμικρό αδύνατο σημείο του καθενός. Τα δυο αδέρφια αλληλοσκοτώνονται και λίγο πριν αφήσουν την τελευταία τους πνοή φτάνει η Ιοκάστη και ακούει τα τελευταία λόγια του Πολυνείκη. Ο Πολυνείκης σκέφτεται με τρυφερότητα τη μητέρα του, τις αδερφές του, ακόμη και τον νεκρό αδελφό του και παρακαλεί να τον θάψουν στην πατρική γη. Η Ιοκάστη αρπάζει ένα ξίφος απ' τους νεκρούς, το μπήγει στο λαιμό της και σωριάζεται διπλά τους αγκαλιάζοντας τους πριν ξεψυχήσει. Μετά το τέλος των αδελφών ανάβει η διαμάχη μεταξύ των δυο στρατών για το ποιος ήταν ο νικητής και έτσι οι αντίπαλοι στρατοί καταλήγουν και πάλι σε ένοπλη σύγκρουση όπου οι Θηβαίοι τρέπουν τους Αργείους σε οριστική φυγή. Μόλις αποχωρεί ο αγγελιοφόρος, στην σκηνή εμφανίζεται η Αντιγόνη, η οποία συνοδεύεται από υπηρέτες που φέρνουν τα νεκρά σώματα της μητέρας της και των αδελφών της. Εκείνη την στιγμή η Αντιγόνη ξεσπάσει σε θρήνο, κατά τον οποίο καλεί τον Οιδίποδα να βγει από το παλάτι. Μόλις εισέρχεται στην σκηνή ο Οιδίποδας μέσα απ' τους θρήνους της μαθαίνει τα κακά νέα και δέχεται την ευθύνη από την κόρη του η οποία δεν διστάζει να τον κατηγορήσει για τα γεγονότα που συνέβησαν λόγω της κατάρας του. Έπειτα τον λόγο τον παίρνει ο Κρέοντας ο οποίος ανακοινώνει ότι ο Ετεοκλής του εμπιστεύτηκε την εξουσία καθώς και τη φροντίδα του γάμου της Αντιγόνης με τον γιο του Αίμονα. Αναφέρει επίσης την τελευταία εντολή του Ετεοκλή, να εξοριστεί ο πατέρας του για πάντα από την Θήβα. Μετά από αυτά τα λόγια, ο Οιδίποδας απαντάει μ' ένα θρηνητικό λόγο. Μας περιγράφει την ζωή του, η οποία κατά την γνώμη του είναι άθλια λόγω των ταλαιπωριών που αντιμετώπισε. Πιστεύει ότι είχε καταδικαστεί από τους θεούς πριν ακόμα γεννηθεί. Για αυτό το λόγο πέφτει, σε ικετευτική στάση, και παρακαλάει τον Κρέοντα να αλλάξει γνώμη. Όμως ο Κρέοντας επιμένει επαναλαμβάνοντας την εξορία του, προσθέτει επίσης ότι ο Πολυνείκης δεν θα ταφεί σε θηβαϊκή γη και ότι η Αντιγόνη σύντομα θα παντρευόταν τον γιο του τον Αίμονα. Έπειτα ακολουθεί μια στιχομυθία φορτισμένη με ένταση ανάμεσα στον Κρέοντα και την Αντιγόνη, η οποία προσπαθεί να του αλλάξει γνώμη, ώστε να μην εξοριστεί ο Οιδίποδας και να επιτρέψει την ταφή του Πολυνείκη. Ο Κρέων όμως αμετάπειστος επαναλαμβάνει την εντολή του Ετεοκλή τονίζοντας αυτήν τη φορά ότι ο Πολυνείκης αδίκησε την πατρίδα του. Μάλιστα ο Κρέοντας προτείνει να τον πετάξουν στα σκυλιά ενώ ο Ετεοκλής είχε δώσει εντολή απλώς να μην ταφεί στη Θήβα. Η Αντιγόνη όμως επιμένει να παρακούσει την προσταγή για αυτό ο Κρέοντας την απειλεί για την ζωή της, και διατάζει να οδηγηθεί η Αντιγόνη στο παλάτι. Η Αντιγόνη όμως αντιστέκεται και παραμένει στην σκηνή για να περιποιηθεί τον νεκρό. Ο Κρέοντας εκείνη την στιγμή της αναφέρει τον γάμο της με το γιο του για να την μεταπείσει όμως εκείνη του ανακοινώνει ότι θα ακολουθούσε τον πατέρα της στα ξένα. Ο Κρέοντας από τα νεύρα του αναγκάζεται να την εξορίσει, και αποχωρεί από την σκηνή. Τέλος ακολουθεί μια στιχομυθία ανάμεσα στην Αντιγόνη και τον Οιδίποδα ο οποίος επιχειρεί να πείσει την κόρη του να μείνει χωρίς να τον ακολουθήσει. Αυτή όμως δεν υποχωρεί από την απόφαση της να τον συνοδέψει. Έστερα απ' αυτό, τον οδηγεί στα πτώματα για ένα τελευταίο άγγιγμα αγάπης. Στο τέλος ο Οιδίποδας αποκαλύπτει ότι ξέρει ποιο είναι το τέρμα της περιπλάνησης

του: θα εκπληρωθεί ένας χρησμός που θα τον φέρει στην Αθήνα, στον Ίππειο Κολωνό. Τα δυο πρόσωπα αποχωρούν θρηνώντας για την εξορία τους. Η Αντιγόνη επαναλαμβάνει την απόφασή της να θάψει το Πολυνείκη κι ας πληρώσει με τη ζωή της για την πράξη της αυτή. Η τραγωδία κλείνει με τον Οιδίποδα ο οποίος για μια ακόμη φορά εκφράζει τον πόνο του για την μοίρα που του όρισαν οι θεοί.

Ενότητα Γ΄

Αρχαιολογικά ευρήματα-μνημεία που σχετίζονται με το μύθο των Λαβδακιδών

Η μυκηναϊκή ακρόπολη της Θήβας

Καδμεία: Μυκηναϊκό ανάκτορο

Το ανάκτορο της Καδμείας θα πρέπει να ήταν πολύ εκτεταμένο και χτισμένο κλιμακωτά, όπως τα μινωικά ανάκτορα. Τα τμήματα που έχουν ανακαλυφθεί ως τώρα φανερώνουν κτίριο με πολλά δωμάτια, διαδρόμους, αυλές, φωταγωγούς, αποθήκες, και εργαστήρια. Κάτω από τα μυκηναϊκά ανάκτορα υπάρχουν λείψανα παλαιότερου κτιρίου, το οποίο, όπως μαρτυρεί η κεραμική, ανάγεται στα 1500 π.Χ., δηλαδή στη μεσοελλαδική εποχή. Ακόμα βαθύτερα ανακαλύφθηκε ένα μεγάλο οικοδόμημα του τέλους της 3ης χιλιετίας, δηλαδή της πρωτοελλαδικής εποχής.

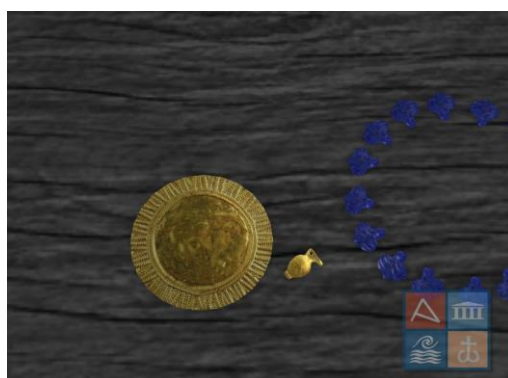
Τον 14ο και 13ο αιώνα π.Χ. κατά τη Μυκηναϊκή Εποχή, στη μεγάλη ακμή της Θήβας περί τις 8.000 - 10.000 άτομα βρίσκονταν στην υπηρεσία του ανακτόρου της. Ανώτεροι αξιωματούχοι, λειτουργοί, ιερατείο, στρατιώτες και ναύτες, τεχνίτες όλων των ειδικοτήτων, αγροτοκτηνοτρόφοι και προσωπικό - άνδρες και γυναίκες – εργάζονταν για την υποστήριξη και τη λειτουργία του πολιτικού και οικονομικού συστήματος.

Εκτός από τον εντοπισμό του ανακτορικού συγκροτήματος της Καδμείας το 1921 από τον Αντώνιο Κεραμόπουλο, μόλις στη δεκαετία του 1960 ήρθαν στο φως, στο κέντρο της σύγχρονης πόλης, ευρήματα που πιστοποιούν τον ηγεμονικό ρόλο της στην περιοχή. Εξωτικά και πολυτελή αντικείμενα εισαγωγής αλλά, το κυριότερο, πινακίδες της Γραμμικής Β γραφής με κείμενα που αποδεικνύουν σφριγηλή διοίκηση, παραγόμενα προϊόντα, διακίνηση εμπορευμάτων.

Νέο Καδμείο: «Θησαυροφυλάκιο», «Δωμάτιο των Πίθων»

Πρόκειται για τη ΒΔ γωνία του κεντρικού κτιρίου του ανακτόρου. Οι παλιές ανασκαφές των ετών 1965 και 1970 έφεραν στο φως τον βόρειο και τον ανατολικό τοίχο δωματίου, οι οποίοι είναι κτισμένοι κατά το κυκλώπειο σύστημα δόμησης με μεγάλους ογκόλιθους μέχρι του ύψους των 2,20 μ. Από το ύψος αυτό ξεκινούσε ο όροφος του κτιρίου, ο οποίος ήταν κτισμένος με πλίνθους. Επάνω στο δάπεδο του δωματίου βρέθηκαν πολύτιμα αντικείμενα από χρυσό, κύανο, αχάτη και ελεφαντόδοντο, καθώς και ένας μοναδικός θησαυρός από ανατολικούς εισηγμένους σφραγιδοκυλίνδρους, ενώ ανασκαφές των ετών 1995 και 1997 έφεραν στο φως πήλινα σφραγίσματα με Γραμμική Β γραφή, καθώς και έναν χρυσό δίσκο, πιθανώς πώμα πυξίδας, δείχνοντας ότι στον χώρο φυλάσσονταν πολύτιμα αντικείμενα και διάφορα εμπορεύματα.

Νεότερες έρευνες (2005) έδειξαν ότι τοίχος ορατού μήκους 5,10 μ. και πάχους 1,10 μ. χωρίζει το δωμάτιο του Θησαυρού από ένα άλλο δωμάτιο, το λεγόμενο δωμάτιο των πίθων, το οποίο βρίσκεται αμέσως νότια του προηγούμενου και ονομάστηκε έτσι καθώς στο εσωτερικό βρέθηκαν δέκα μεγάλοι οξυπύθμενοι πίθοι. Οι βάσεις τους στηρίζονταν σε υποδοχές που είχαν ανοιχτεί στο σκληρό δάπεδο του δωματίου, ώστε να εξασφαλίζεται η σταθερότητα των αγγείων. Η πληθώρα χάλκινων ελασμάτων από τον χώρο οδηγεί στην υπόθεση ότι τα στόμια των πίθων είχαν καλυφθεί με χάλκινα ελάσματα, ώστε να προστατεύεται το περιεχόμενό τους. Στο χώρο βρέθηκε μεγάλη σελιδόσμημη πινακίδα Γραμμικής Β με καταγραφές προσώπων και αγαθών, δείχνοντας ότι και στο δωμάτιο αυτό εκτελούνταν γραφειοκρατικές δραστηριότητες.

Βραχιόλια από ναλόμαζα και αχάτη στο «θησαυροφυλάκιο»

- Χρυσά περιδέραια από την ακρόπολη των Θηβών
- Εισηγμένοι σφραγιδοκύλινδροι από λαζουρίτη

«Οικία του Κάδμου» ή «Παλαιό Καδμείο»

Η λεγόμενη «Οικία του Κάδμου» ή «Παλαιό Καδμείο» είχε κτιστεί πάνω στον κεντρικό από τους λοφίσκους της Καδμείας. Οι ανασκαφές του Αντώνιου Κεραμόπουλλου στις τρεις πρώτες δεκαετίες του 20ου αι. αποκάλυψαν τα ερείπια του μεγαλύτερου και καλύτερα μέχρι στιγμής διατηρημένου μυκηναϊκού κτίσματος στο κέντρο περίπου του βορείου τμήματος της μυκηναϊκής ακρόπολης των Θηβών, στην καρδιά της σύγχρονης πόλης. Τα ερείπια αυτά, μέσα από τα οποία ήρθαν στο φως αντικείμενα από χρυσό, αχάτη, ελεφαντοστό και άλλα πολύτιμα υλικά, ερμηνεύτηκαν από τον πρωτοπόρο της έρευνας της μυκηναϊκής Θήβας ως τα κατάλοιπα της «Οικίας του Κάδμου», του ανακτόρου δηλαδή του μυθικού ιδρυτή και βασιλιά της πόλης.

Η κάτοψη του συγκροτήματος συνίσταται σε μια σειρά 15 τουλάχιστον σχετικά μικρών δωματίων, τα οποία είναι προσβάσιμα μέσω ενός πολύπλοκου συστήματος στενών διαδρόμων, ένα χαρακτηριστικό που παρατηρείται στα μινωικά ανάκτορα. Με βάση τα ευρήματα από τους διάφορους χώρους του, το Παλαιό Καδμείο φαίνεται πως συνδυάζε αποθηκευτικές και εργαστηριακές λειτουργίες. Μπορούμε λοιπόν να αναγνωρίσουμε δύο τμήματα στο συγκρότημα, ανάλογα με τη χρήση των χώρων των τμημάτων αυτών. Το βόρειο τμήμα του συγκροτήματος αφορούσε κυρίως αποθηκευτικούς χώρους και προοριζόταν πρωτίστως για την αποθήκευση των μεγάλων ψευδόστομων αμφορέων, ενώ το νότιο τμήμα παρουσιάζει μια πιο σύνθετη λειτουργία συνδυάζοντας τους αποθηκευτικούς, όπου αποθηκευόταν κυρίως λεπτή κεραμική πόσης, με τους εργαστηριακούς χώρους.

Βρέθηκαν:

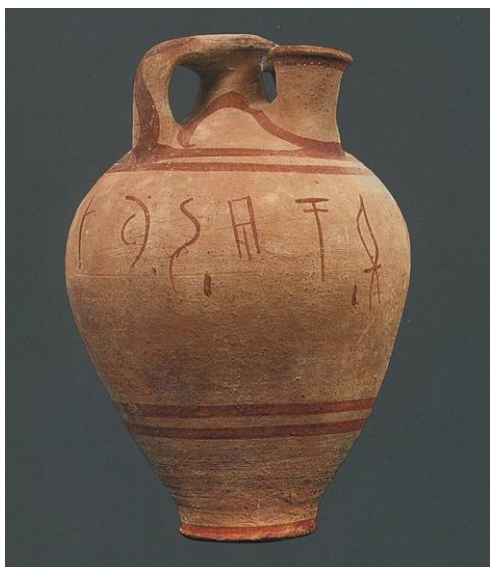
- α) μεγάλοι ψευδόστομοι αμφορείς (158), πολλοί από τους οποίους φέρουν επιγραφές σε Γραμμική γραφή Β (67),
- β) αγγεία πόσης, όπως υψίποδες κύλικες και κύπελλα,
- γ) τοιχογραφίες,
- δ) μεγάλες ποσότητες χαντρών από υαλόμαζα ,
- ε) χρυσά κοσμήματα
- στ) κατεργασμένοι και ακατέργαστοι ημιπολύτιμοι λίθοι και κοσμήματα από αχάτη, ορεία κρύσταλλο και χρυσό.

Ψευδόστομοι αμφορείς, κύλικες και άλλα αγγεία μυκηναϊκής κατασκευής στο χώρο παραλαβής και καταγραφής των αγαθών

Το δωμάτιο Ν του «Παλαιού Καδμείου» με τοιχογραφία γυναικείας πομπής

- Ενεπίγραφος ψευδόστομος αμφορέας. Οι επιγραφές αναφέρουν τον παραγωγό του προϊόντος (λαδιού), τη θέση παραγωγής και τον αποστολέα του
- Χρυσά κοσμήματα από την ακρόπολη των Θηβών

Καδμεία: Μυκηναϊκό ανάκτορο σήμερα...

Παράρτημα του ανακτόρου: «Οπλοθήκη» (Αποθήκη οπλισμού, ιπποσκευής και ελεφαντουργημάτων / αρχείο πινακίδων)

Αρκετές από τις σημαντικότερες λειτουργίες του μυκηναϊκού ανακτόρου της Θήβας στεγάζονταν στο οικοδομικό συγκρότημα της «Οπλοθήκης» που βρισκόταν στο ανατολικό τμήμα της ακρόπολης και αποτελούσε παράρτημα του κεντρικού συγκροτήματος του ανακτόρου. Από το πολύπλοκο σύστημα θεμελίων τοίχων που έχουν ανασκαφεί στη θέση προκύπτει ότι το συγκρότημα διέθετε τουλάχιστον μία μεγάλη ορθογώνια αίθουσα, καθώς και μικρότερα δωμάτια ανάμεσα σε ένα πλέγμα στενών διαδρόμων. Τα δωμάτια του συγκροτήματος λειτουργούσαν:

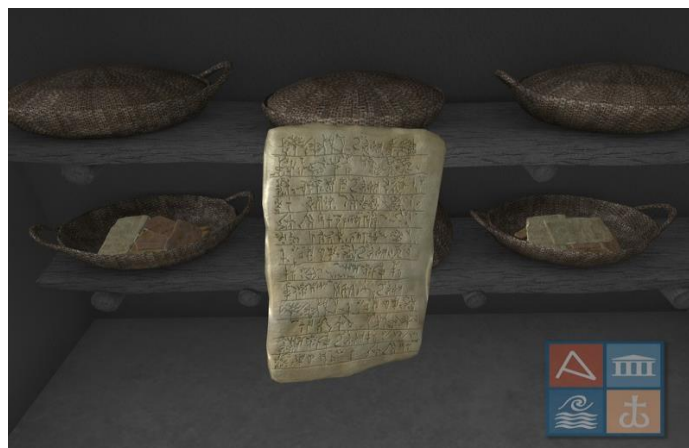
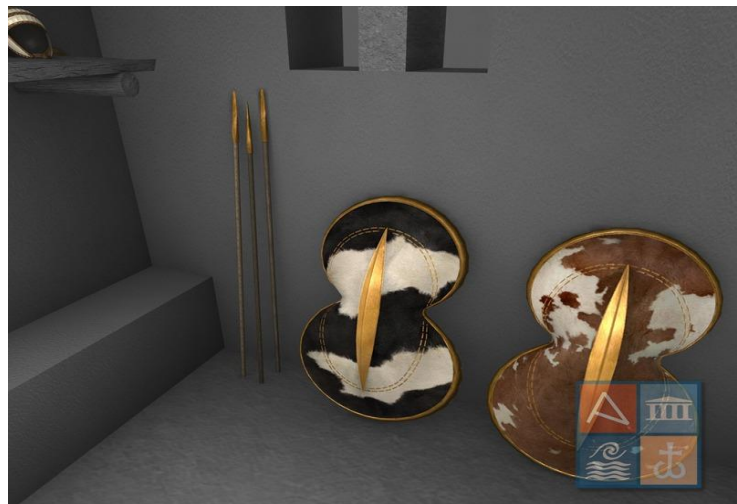
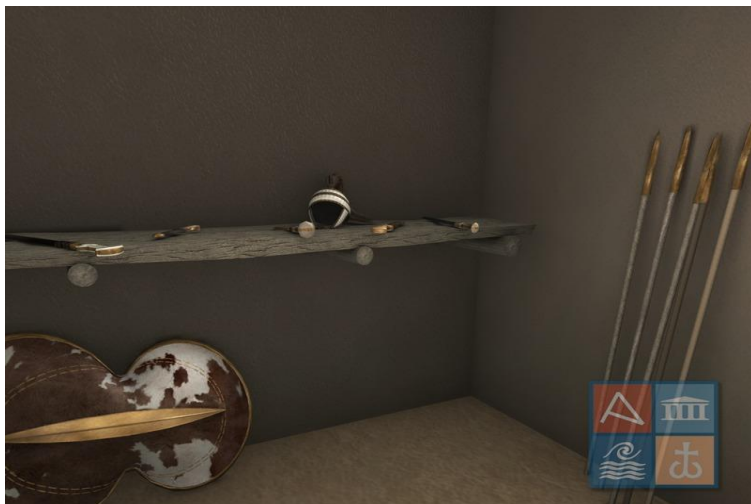
- ως αποθήκες οπλισμού,
- ως αποθήκες ιπποσκευής
- ως αποθήκες χάλκινων εργαλείων και σκευών
- ως χώροι κατασκευής και φύλαξης ελεφαντουργημάτων
- ως χώροι ζυγίσματος διαφόρων πρώτων υλών (ελεφαντοστού, δημητριακών, ελιών, κρασιού)
- ως χώροι καταγραφής πληροφοριών και τήρησης αρχείων σε πήλινες πινακίδες για διάφορες οικονομικές δραστηριότητες του ανακτόρου.

«Η οπλοθήκη»: τμήμα του μυκηναϊκού ανακτόρου. Βρίσκεται επί της οδού Πελοπίδου.
(Σήμερα...)

«Η οπλοθήκη» (χθες...)

Πήλινες πινακίδες με κείμενο σε γραμμική β' γραφή από το χώρο αρχείου, δίπλα στην Οπλοθήκη

Θολωτοί Μυκηναϊκοί τάφοι Καστελλίων: «Τάφοι παιδών Οιδίποδα»

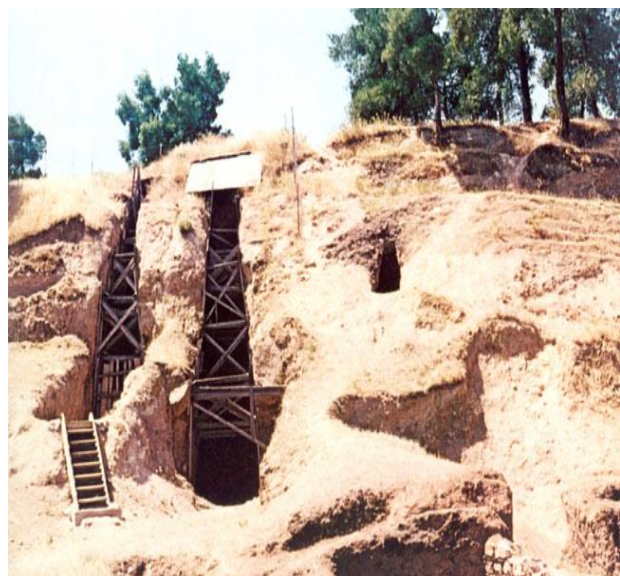
Αμέσως ανατολικά της ακρόπολης της μυκηναϊκής Θήβας βρίσκεται το σύστημα των δύο λόφων που είναι γνωστοί ως «Καστέλλια». Στους λόφους αυτούς βρισκόταν ένα από τα σημαντικότερα νεκροταφεία της μυκηναϊκής πόλης. Μεταξύ των δύο λόφων διερχόταν ο δρόμος που έφτανε στη Θήβα ξεκινώντας από τα λιμάνια του νότιου Ευβοϊκού κόλπου και για τον λόγο αυτό πολλοί πλούσιοι τάφοι είχαν ανοιχθεί στις πλευρές των δύο λόφων που έβλεπαν προς τον δρόμο. Οι

σημαντικότεροι από αυτούς βρίσκονταν στη βόρεια πλευρά του νότιου λόφου, όπου ο επισκέπτης, πριν περάσει το τείχος της πόλης, μπορεί να δει έναν επιβλητικό θαλαμωτό τάφο με τοιχογραφικό διάκοσμο και πλούσια ευρήματα.

Ο θαλαμωτός τάφος ο λεγόμενος "Οιδίποδος Παιδών" βρίσκεται στο λόφο Μεγάλο Καστέλλι στα ανατολικά της Καδμείας ακρόπολης της Θήβας. Πρόκειται για μυκηναϊκό θαλαμωτό τάφο μνημειωδών διαστάσεων που ταυτίστηκε με τον τάφο των Οιδίποδος Παιδών που αναφέρει ο Πausanias, δηλαδή του Ετεοκλή και Πολυνείκη, οι οποίοι αλληλοσκοτώθηκαν μονομαχώντας

μπροστά στα τείχη της Θήβας στην εκστρατεία των Επτά επί Θήβας». Ο Πausanias ονομάζει τους τάφους αυτούς "μνήματα", δηλαδή μνημειακές ταφικές κατασκευές.

Το επιβλητικότερο μυκηναϊκό ταφικό μνημείο αποκαλύφθηκε στη βόρεια πλαγιά του λόφου του μεγάλου Καστελλίου από τον έφορο Θ. Σπυρόπουλο, ο οποίος από το 1970 ως το 1973 ερεύνησε συστηματικά το λόφο. Ο τάφος χρονολογείται στον 14-13ο αιώνα π.Χ. Είναι από τους μεγαλύτερους γνωστούς θαλαμωτούς τάφους των μυκηναϊκών χρόνων και δεν υστερεί πολύ σε διαστάσεις από τους σημαντικότερους θολωτούς (σημειώνεται εν προκειμένω ότι στην περιοχή των Θηβών δεν έχουν εντοπιστεί θολωτοί μυκηναϊκοί τάφοι). Πιθανώς πρόκειται για τάφο που προοριζόταν για τα μέλη βασιλικής οικογένειας.

Σχηματίστηκε από την ενοποίηση δύο ταφικών δωματίων που είχαν λαξευτεί στο λόφο σε διαφορετικό επίπεδο και με ξεχωριστούς δρόμους (διαδρόμους πρόσβασης). Ο κυριότερος από τους δρόμους έχει μήκος 25 μέτρα, 10 μέτρα ύψος και 4 μέτρα πλάτος. Ο δεύτερος δρόμος που φαίνεται μεταγενέστερος είναι 1,30μ. ψηλότερος από τον πρώτο και οδηγεί σε θάλαμο που διαμορφώθηκε ως προέκταση του πρώτου θαλάμου (όλος ο χώρος του θαλάμου έχει 11,5μ μήκος, 7 μέτρα μήκος και 3,5μ ύψος. Ο τάφος είναι από τους λίγους θαλαμωτούς των

μυκηναϊκών χρόνων που είχε διακοσμηθεί με τοιχογραφίες. Η γραπτή διακόσμηση -σπείρες, φυτικός διάκοσμος, γυναίκες με υψωμένα χέρια σε στάση θρήνου- ήταν στα τοιχώματα του θαλάμου και στις κάθετες επιφάνειες των "θρανίων" που άλλα λαξεύτηκαν και άλλα χτίστηκαν στο εσωτερικό του θαλάμου. Οι τοιχογραφίες αποκολλήθηκαν και μεταφέρθηκαν στη Διεύθυνση Συντήρησης. Κατά το 1997 μεταφέρθηκαν πίσω στο Μουσείο Θήβας όπου και βρίσκονται.»

Ο ίδιος ο Πανσανίας στο βιβλίο του «Ελλάδος Περιήγησις -Βοιωτικά» αναφέρει τα εξής: «Ο δρόμος από την Θήβα προς τη Χαλκίδα έχει για αφετηρία τις Προϊτίδες πύλες. Κατόπιν υπάρχουν τάφοι των παιδιών του Οιδίποδα. Τις προς τιμήν τους ταφικές ιεροπραξίες δεν τις είδα, αλλά τις θεωρώ αξιόπιστες. Οι Θηβαίοι δηλαδή λένε πως εναγίζουν και για άλλους από τους λεγόμενους ήρωες, αλλά και για τα παιδιά του Οιδίποδα. Οι Θηβαίοι δείχνουν και τον τάφο του Τειρεσία, σ' απόσταση περίπου δεκαπέντε σταδίων από τον τάφο των παιδιών του Οιδίποδα. Προχωρώντας προς τα ανατολικά, προς τη λεωφόρο που οδηγεί στη Χαλκίδα, υπάρχει ο τάφος του Θηβαίου ήρωα Μελάνιππου. Σ' αυτή τη λεωφόρο ήταν τα μνήματα του Ετεοκλή και του Πολυνείκη, στους οποίους οι Θηβαίοι προσέφεραν θυσίες. Η φλόγα και ο καπνός από τα θύματα που καίγονταν μοιράζονταν πάντα σε δύο μέρη, σημείο που δήλωνε την αιώνια διάσταση ανάμεσα στ' αδέρφια».

Μυκηναϊκό τείχος - πύλες

Η Καδμεία, η οποία βρισκόταν στον χώρο όπου σήμερα είναι η Θήβα, αποτελούσε – σύμφωνα με την ομόθυμη γνώμη των αρχαίων και των νέων συγγραφέων- την ακρόπολη της Θήβας και ήταν επτάπτυλη. Η Καδμεία, με τα πανίσχυρα τείχη της, ήταν στους κλασικούς χρόνους ένα φρούριο κατειλημμένο από ιερά και στρατώνες. Δεν χρησίμευσε ως κατοικία οικογενειών, αποτελούσε μόνο ιερό κέντρο και έδρα δημόσιων αρχών, ενώ παράλληλα ήταν και μόνιμη έδρα του στρατού και, ιδίως, του ιερού λόχου. Στην Καδμεία υπήρχαν επίσης ορισμένα διοικητικά ιδρύματα όπως το βουλευτήριο, οικήματα δημόσιων αρχών και αρχόντων. Τα συνέδρια των πάντων Βοιωτών,

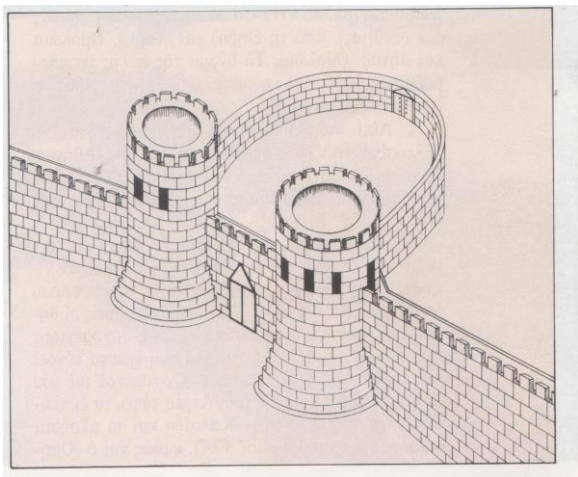
δηλαδή τα παμβοιωτικά συνέδρια, γίνονταν στην Καδμεία, όπως και οι μεγάλες θυσίες και γιορτές. Στις γιορτές αυτές άνηκαν και τα Κρόνια, όπου γίνονταν μουσικοί αγώνες στους οποίους παραβρέθηκε κάποτε και ο Όμηρος.

Ο εισερχόμενος στην ακρόπολη έπρεπε να περάσει από μια από τις πύλες της οχύρωσης που περιέβαλλε την Καδμεία, κτισμένη περιμετρικά στο φρύδι του λόφου. Από την μυκηναϊκή οχύρωση της πόλης ελάχιστα τμήματα διατηρούνται σήμερα. Από αυτά εξάγεται το συμπέρασμα ότι το τείχος διέθετε ένα σταθερό λίθινο κρηπίδωμα, κτισμένο με μεγάλους ογκόλιθους κατά το κυκλώπειο σύστημα δόμησης επάνω ακριβώς στο φυσικό βράχο, ενώ η ανωδομή του ήταν κτισμένη με πλίνθους.

Το συνολικό πάχος του κρηπιδώματος ανερχόταν στα 5 μ., ενώ το ανώτερο τμήμα του είχε πάχος 4,20-4,30 μ. Εξωτερικά του κρηπιδώματος βρέθηκε επιπρόσθετη ενίσχυσή του με λωρίδα από άλλους λίθους για να το εξασφαλίσουν από πιθανή ολίσθηση προς τον κατήφορο. Επίσης εντοπίστηκαν και πιθανά κατάλοιπα κάποιου πύργου ή προμαχώνα που πιθανότατα συνδεόταν με κάποια πύλη, καθώς μάλιστα το σημείο αυτό αποτελεί φυσικό σημείο προσπέλασης της ακρόπολης. Το σπουδαιότερο λείψανο του μυκηναϊκού τείχους της Καδμείας αποκαλύφθηκε το 1915 στην ανατολική πλευρά της πόλης, στη θέση όπου γενικότερα τοποθετούνται **οι Προιτίδες πύλες**, και όπου κατέληγε ο δρόμος που ξεκινούσε από την ανατολική Βοιωτία, ο οποίος και διερχόταν από το νεκροταφείο των Καστελλίων. Η περιοχή αυτή είναι αρκετά ομαλή και είναι φυσικό να αποτελέσει ανέκαθεν μια από τις κύριες προσβάσεις στον οχυρωμένο λόφο. Το τείχος είχε πάχος περί τα 4,5 μ. και διέθετε δύο όψεις κτισμένες με μεγάλους ογκόλιθους, ενώ το εσωτερικό του γέμισμα αποτελούταν από μικρότερες πέτρες. Με βάση τα δεδομένα των ανασκαφών, η γραμμή του μυκηναϊκού περιβόλου χαράσσεται σε ολόκληρη την ανατολική πλευρά, από τις Ηλέκτρες ως τις Προιτίδες πύλες, με απόλυτη ασφάλεια και ακρίβεια. Η πλευρά αυτή ήταν εφοδιασμένη με τρεις τουλάχιστον εισόδους σε όλες τις ιστορικές περιόδους, οι οποίες τοποθετούνται στις ακόμα και σήμερα μοναδικές τρεις προσβάσεις προς την πόλη που βρίσκονται στην πλευρά αυτή, η οποία, άλλωστε, είναι η προσιότερη και γειτονεύει με τις πιο ευρύχωρες περιοχές της Καδμείας. Στις υπόλοιπες προσβάσεις της πόλης, στη βόρεια και δυτική πλευρά της, θα πρέπει **κατ' αντιστοιχία** και **υποθετικά** να τοποθετηθούν και οι υπόλοιπες πύλες της Καδμείας που, σύμφωνα με την παράδοση και μαζί με τις προηγούμενες, δεν αποκλείεται να ανέρχονταν συνολικά σε επτά.

Οι επτά πύλες της Καδμείας, οι οποίες σώζονταν και την εποχή του Πausανία ήταν οι εξής:

Οι Ηλέκτρες, που πήραν το όνομα τους από την αδερφή του Κάδμου Ηλέκτρα. Οι πύλες αυτές ήταν διπλές (Δίπυλον) και βρίσκονταν στη νοτιοανατολική γωνία της πόλης, στη νότια απόληξη της οδού Αμφίωνος.

Τα ερείπια τους, που σώζονται ακόμη και τώρα, τα έφεραν στο φως οι ανασκαφές που έκανε ο Κεραμόπουλος. Μπροστά σ' αυτές τις πύλες έγινε η μονομαχία ανάμεσα στους γιους του Οιδίποδα. Σύμφωνα με τον Πausανία, η μονομαχία αυτή έγινε στις Νηίστες πύλες.

Φαίνεται ότι οι Ηλέκτρες πύλες αποτελούσαν την κυριότερη είσοδο της Καδμείας για όσους έρχονταν από τον νότο. Μπροστά σ' αυτές στάθηκε ο περιηγητής Πausανίας όταν ήρθε από τις Πλαταιές. Έχοντας τις Ηλέκτρες πύλες ως αφετηρία για την περιγραφή του περιβάλλοντος χώρου, διηγείται ότι κοντά στις πύλες αυτές είδε πολυάνδριον, δηλαδή τον κενό τάφο των Θηβαίων που αντιτάχθηκαν στον

Αλέξανδρο και σκοτώθηκαν. Είδε το μέρος όπου ο Κάδμος έσπειρε τα δόντια του δράκοντα που

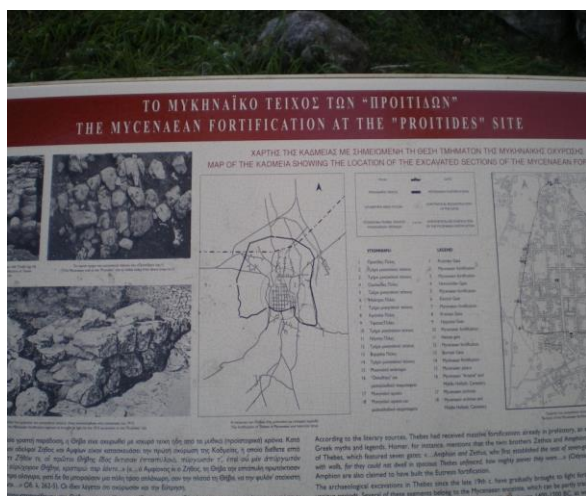
σκότωσε και όπου ξεφύτρωσαν οι άντρες που ονομάστηκαν Σπαρτοί. Το μέρος αυτό μάλλον θα βρίσκονταν κοντά στον Άγιο Λουκά.

Στη συνέχεια, ο Πausanias προχωρεί στον λόφο που υψώνεται στα δεξιά. Εκεί βρέθηκε μπροστά στον ναό του Ισμηνίου Απόλλωνα, την είσοδο του οποίου κοσμούσαν τα αγάλματα της Αθηνάς και του Ερμή, έργα του Σκόπα και του Φειδία αντίστοιχα. Στον λόφο αυτό, που βρίσκεται ανατολικά από τις Ηλέκτρες πύλες, έγιναν ανασκαφές που έφεραν στο φως αντικείμενα τα οποία επιβεβαίωσαν ότι εκεί υπήρχε ο ναός του Ισμηνίου Απόλλωνα.

Ο ανατολικός πύργος των «Ηλεκτρών». Φωτογραφία των ανασκαφών του Αντ. Κεραμόπουλου το 1914

Οι Προϊτίδες, που πήραν το όνομα κάποιου ντόπιου άντρα. Βρίσκονται ανατολικά της Καδμείας. Ερείπια τους υπάρχουν επί της οδού Βουρδουμπά

Οι Κρηνίδες. Βρίσκονταν στα δυτικά της Καδμείας , στο δυτικό τέρμα της οδού Οιδίποδος. Πήραν το όνομά τους από την παρακείμενη κρήνη της Δίρκης.

Ωγύγιες ή Βορραίες, που ήταν οι πιο αρχαίες. Βρίσκονταν στο βόρειο τέρμα της οδού Πινδάρου, στη βορειοανατολική πλευρά του φράγκικου πύργου (Μουσείο). Ελάχιστα ερείπιά τους σώζονταν αλλά , σύμφωνα με τον Τσεβά, καλύφθηκαν για να ισοπεδωθεί ο απότομος κατηφορικός δρόμος.

Ύψιστες ή Ογγαίες πύλες: Σύμφωνα με τον Πανσανία πήραν το όνομα από το κοντινό ιερό του Ύψιστου Δία. Τοποθετούνται στη νότια πλευρά της πόλης, στο νότιο τέρμα της οδού Πινδάρου.

Ομολώιδες πύλες, που ονομάστηκαν έτσι επειδή, σύμφωνα με τον Πανσανία, από αυτές πέρασαν κατά την επιστροφή τους στη Θήβα από την Ομόλη, όπου είχαν καταφύγει, οι οπαδοί του ηττημένου Λαοδάμαντα, του γιου του Ετεοκλή, όταν τους κάλεσε να γυρίσουν πίσω ο Θέρσανδρος, ο γιος του Πολυνείκη.(όμολον= ομόνοια). Βρίσκονταν στα ανατολικά της Καδμείας ανάμεσα στις Προιτίδες και τις Ηλέκτρες, κοντά στην εκκλησία του αγίου Στεφάνου.

Οι Νήιστες ή Νήιτες, που πήραν το όνομα αυτό ή από τον Νήιτο, τον γιο του Ζήθου, ή τη νήτη, τη σημαντική χορδή που ανακάλυψε ο Αμφίων καθώς καθόταν σ' αυτές τις πύλες, ή και επειδή ήταν οι νεότερες ή κατώτερες (νήισται= νεότερες). Τοποθετούνται στη δυτική πλευρά της Καδμείας, στο κατηφορικότερο σημείο της, στη συνοικία της Γούρνας. Βγαίνοντας από αυτές για να πάει στο Καβείριο, ο Πανσανίας είδε πολύ κοντά τους το μνήμα του Μενοικέα, του γιου του Κρέοντα, ο οποίος από αυτές αυτοκτόνησε για να σώσει τη Θήβα από τα στρατεύματα των Αργείων. Όχι πολύ μακριά από αυτόν τον τάφο είδε το σημείο που μονομάχησαν ο Πολυνείκης και ο Ετεοκλής και τον τόπο όπου έσυρε τον νεκρό Πολυνείκη η Αντιγόνη.

Οι Κρήνες

ΟΙΔΙΠΟΔΕΙΑ ΚΡΗΝΗ

Στο βιβλίο του ο Γ.Τσεβάζ αναφέρει ότι η οιδιπόδεια κρήνη ήταν εκεί όπου τώρα βρίσκεται η πολύκρουνη κρήνη των αγίων Θεοδώρων. Ονομάστηκε έτσι επειδή εκεί ξέπλυνε ο Οιδίποδας το αίμα του πατέρα του μετά τον φόνο. Ο Πανσανίας αναφέρει ότι κοντά στην κρήνη βρισκόταν ο τάφος του Ασφοδίκου, ο οποίος, όπως έλεγαν οι Θηβαίοι είχε σκοτώσει τον Παρθενοπαίο. Η οιδιπόδεια κρήνη ήταν και τότε δεξιά του δρόμου προς τη Χαλκίδα, όπως και τώρα, στη στροφή του δημοσίου δρόμου μέσα στη συνοικία των Αγίων Θεοδώρων και αμέσως μετά την δεύτερη γέφυρα που συναντάει κανείς βγαίνοντας από την Καδμεία, δηλαδή τη γέφυρα του Ισμηνού. Το νερό που είχε η κρήνη είχε έρθει με υδραγωγό ρωμαϊκής κατασκευής πριν από την εποχή του Πανσανία. Η πλούσια πηγή ήταν ψηλότερα προς νότου. Στα 1902 έγινε η σωζόμενη χτιστή πολύκρουνη κατασκευή. Παλαιότερα το νερό κινούσε τον μύλο του οποίου υπάρχουν σήμερα τα ερείπια.

Η Οιδιπόδεια Κρήνη και ο μύλος Βυλλιώτη 1924

Η ΚΡΗΝΗ ΤΗΣ ΔΙΡΚΗΣ

Στο βιβλίο του ο ιστορικός κ. Τσεβάς αναφέρει ότι η κρήνη της Δίρκης βρίσκεται στην δυτική πλευρά της πόλης κοντά στο ρέμα που ονομάζεται Δίρκη. Ο λαός της Θήβας πιστεύει πως εκεί έριξαν το καταματωμένο πτώμα της Δίρκης. Η κρήνη αυτή πριν μερικά χρόνια χρόνια είχε άφθονο νερό αλλά πια έχει στερέψει επειδή οι ιδιοκτήτες των λαχανοκήπων και των περιβολιών, τα οποία βρίσκονται λίγο πιο χαμηλά, έσκαψαν βαθιά και παρέσυραν τα νερά της προς τα κάτω. Το νερό αυτής της κρήνης φημιζόταν από παλιά για την εξαιρετική ποιότητα του γι' αυτό και τι χρησιμοποιούσαν στις ιεροτελεστίες, όπως επίσης για να ομορφύνουν τα ρούχα τους οι γυναίκες και τις λευκές στολές οι άνδρες.

[Η κρήνη της Δίρκης]

Βιβλιογραφία

- ✓ John Boardman, Ελληνική Πλαστική, Αρχαϊκή Περίοδος, εκδ. Καρδαμίτσα
- ✓ Albin Lesky, Η τραγική ποίηση των αρχαίων Ελλήνων, Μ.Ι.Ε.Τ.
- ✓ H.D.F.Kitto, Η αρχαία ελληνική τραγωδία, εκδ. Παπαδήμα
- ✓ Ι.Κακριδής, Ελληνική Μυθολογία, Εκδοτική Αθηνών
- ✓ Jean-Pierre Vernant- Pierre Vidal-Naquet, Μύθος και τραγωδία στην αρχαία Ελλάδα, εκδ. Ι. Ζαχαρόπουλος
- ✓ C.M.Bowra, Οι τραγωδίες του Σοφοκλή-Αντιγόνη, Οιδίπους Τύραννος
- ✓ Β. Αραβαντινός, Το Αρχαιολογικό Μουσείο Θηβών, Κοινοφελές Ίδρυμα Ιωάννη Λάτση
- ✓ Α. Μεγαπάνου, Πρόσωπα και άλλα κύρια ονόματα μυθολογικά-ιστορικά ως τον 1^ο αι μ.Χ., Μουσείο Μπενάκη, εκδ. Έναστρον Αθήνα 2006
- ✓ Ν. Παπαχατζή, Πausανίου Ελλάδος Περιήγησις (Βοιωτικά-Φωκικά) , Εκδοτική Αθηνών
- ✓ Γ. Τσεβάς, Ιστορία της Θήβας και της Βοιωτίας, Πνευματικό κέντρο Δήμου Θηβαίων
- ✓ www.odysseus.culture.gr (Υπουργείο Πολιτισμού και Αθλητισμού)
- ✓ www.greek-language.gr (Πύλη για την Ελληνική Γλώσσα)
- ✓ www.fhw.gr (Ίδρυμα Μείζονος Ελληνισμού)
- ✓ www.visitviotia.gr
- ✓ www.tovima.gr